

Programma- begroting

2022-2025

Voorwoord

Geachte raadsleden;

Hierbij ontvangt u de Programmabegroting 2022 – 2025 en in lijn met de afgelopen jaren is dit helaas vooral een document voor boekhouders. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de grote onzekerheden die er zijn met betrekking tot de gelden die we vanuit Den Haag ontvangen. Er is voor 2022 weliswaar veel extra geld beschikbaar voor de (jeugd)zorg maar dat is alleen boekhoudkundig aangemerkt als structureel. Voor de jaren daarna mag 75% van dit geld worden opgenomen als structureel maar er is nog geen zekerheid dat dit geld ook daadwerkelijk gaat komen. Dat is aan het nieuwe kabinet waarop op het moment van schrijven – de dag na Prinsjesdag – nog geen enkel zicht is.

Ook over de boekhoudkundige herverdeling van het gemeentefonds is nog weinig of geen zekerheid. Het meest recent voorstel is gunstig voor de gemeente Lopik maar nadelig voor nagenoeg alle andere Utrechtse gemeenten. De lobby om de koek anders te verdelen is stevig. Het is dus nog maar zeer de vraag of het voorstel wat nu is gepresenteerd het ook daadwerkelijk gaat worden.

Naast de externe factoren zijn er ook nog de nodige interne factoren die zorgen voor onzekerheid. De reeds ingeboekte – boekhoudkundige – bezuinigingen die vorig jaar zijn opgenomen in de begroting vergen veel inspanning om die daadwerkelijk te realiseren en zijn nog verre van zeker.

Naast de boekhoudkundige aspecten zijn er ook een aantal inhoudelijke aspecten die grote invloed hebben op deze begroting. Allereerst verkeren we in een overgangsfase waarin we de huidige winkel open moeten houden en tegelijkertijd al na moeten gaan denken over een nieuwe winkel. Wat het extra complex maakt is dat gemeenten meer en meer het uitvoeringsloket worden voor de rijksoverheid. Als het gaat om de stikstofcrisis, oplossen van de woningnood, energietransitie en halen van de klimaatdoelen, zeker is dat de gemeenten hier een steeds grotere rol in krijgen. Op dit moment zien wij geen ruimte in de begroting om aan al deze taken structureel invulling te geven. Vandaar dat er nog veel incidentele middelen worden ingezet in deze periode met vele onzekerheden.

Als je alleen als boekhouder naar de cijfers kijkt lijkt deze begroting alleszins acceptabel. Structureel sluitend in 2022 en in de jaren daarna een tekort wat met de kennis van nu ingevuld kan worden door een hogere algemene uitkering als de herverdeling wordt geëffectueerd. Maar inhoudelijk zijn er tegelijkertijd ook nog veel zorgen; alleen met € 1,7 miljoen incidenteel geld is de begroting 2022 echt sluitend. En het hierboven geschetste geeft ook geen positief beeld.

Toch willen we positief afsluiten, het besluit van 23 maart 2021 geeft naast onzekerheid ook juist duidelijkheid aan de organisatie. Er is op tijd door u als raad onderkend dat de inwoners van Lopik niet alleen gebaat zijn bij goede boekhouders. Door toe te werken naar een volwassen gemeente kunnen de taken die ons worden toebedeeld en de taken die we zelf willen uitvoeren op de langere termijn goed uitvoeren. Tot die tijd houden onze medewerkers de winkel draaiende. Niet altijd zonder horten of stoten maar wel altijd met 100% inzet.

Lopik, 28 september 2021

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Inleiding.....	4
Leeswijzer	6
DEEL 1 PROGRAMMAPLAN.....	8
0. Bestuur en ondersteuning.....	9
1. Veiligheid.....	15
2. Verkeer, vervoer en waterstaat.....	18
3. Economie	21
4. Onderwijs	23
5. Sport, cultuur en recreatie	26
6. Sociaal Domein	30
7. Volksgezondheid en milieu	40
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing	44
DEEL 2 FINANCIËLE BEGROTING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN.....	49
DEEL 3 PARAGRAFEN	58
a. Lokale heffingen	59
b. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	65
c. Onderhoud kapitaalgoederen	71
d. Financiering.....	73
e. Bedrijfsvoering.....	75
f. Verbonden partijen	80
g. Grondbeleid.....	86
BIJLAGEN	87
Bijlage 1: Wettelijke beleidsindicatoren.....	88
Bijlage 2: Stand van zaken aanbevelingen financiële scan	90

Inleiding

Financieel perspectief

De begroting 2022 sluit met een negatief saldo van afgerond € 1.705.149.

Na de Voorjaarsnota 2021 is door de Raad de Nota van Uitgangspunten 2022 vastgesteld en zijn er nog een aantal mutaties geweest in het Meerjaren perspectief.

Zo is in deze begroting onder andere het effect van de meicirculaire 2021 en de compensatie jeugdgeden verwerkt. Daarnaast is het effect van andere ontwikkelingen en raadsbesluiten verwerkt. Hieronder worden deze ontwikkelingen toegelicht:

Ontwikkeling na de voorjaarsnota:

Nr	Omschrijving	L/B	2022	2023	2024	2025
	Saldo na Voorjaarsnota 2021		-41.787	-41.787	-41.787	-41.787
	Mutaties na de Voorjaarsnota:					
1	Saldo Nota van Uitgangspunten 2022	L/B	-2.677.848	-1.111.458	-1.013.458	-1.013.458
2	Reserves en voorzieningen 2022 (herberekening)	L/B	42.910	38.535	38.535	422.961
3	Staat van activa 2022	L/B	36.605	33.870	54.264	97.394
4	Doorberekenen kosten BghU in afvalstoffenheffing	L/B	76.842	76.842	76.842	76.842
5	Meicirculaire 2021	B	226.051	12.925	-158.731	-98.943
6	Stelpost Jeugdgeden	B	820.000	479.745	438.138	388.115
7	Strategisch adviseur	L	-109.813	-109.813	-109.813	-109.813
8	Implementatie innovatie-agenda WIL-gemeenten	L	-70.000			
9	Diverse mutaties	L	-8.109	2.205	-16.870	-19.620
	Saldo begroting 2022-2025		-1.705.149	-618.936	-732.880	-298.309

Toelichting belangrijke mutaties na Voorjaarsnota

1. Dit betreft het saldo van de vastgestelde Nota van Uitgangspunten 2022.
2. Een actuele berekening van reserves en voorzieningen levert een voordeel op in de begroting.
3. De actualisatie van de staat van activa levert een voordeel op de kapitaallasten
4. Bij de actualisatie van afvalstoffenheffing is een deel van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling "Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU) meegenomen in de kostendekkendheid conform de aanbevelingen van de financiële scan. Dit levert een voordeel op voor de begroting.
5. Dit betreft de structurele doorwerking van de meicirculaire 2021.
6. Dit betreft de compensatie Jeugdgeden in 2022 en de toegestane stelpost van 75% vanaf 2023 en verder.
7. Dit betreft een Strategisch adviseur¹. Er was een mogelijkheid om van inhuur naar een vaste invulling te gaan.
8. Dit betreft incidentele kosten ten behoeve van de implementatie innovatie-agenda WI-gemeenten.
9. Dit betreft het saldo van diverse kleine mutaties.

¹ Zie toegezonden memo begroting 2022, inzake "Strategisch adviseur"

Financieel toezicht

De door de raad vastgestelde begroting 2022 dient vóór 15 november 2021 aan de provincie te worden toegestuurd ter goedkeuring. De provincie toetst of de gemeentebegroting voldoet aan de gestelde wettelijke eisen en provinciale regelgeving. De minste vorm van provinciaal toezicht is het zogenoemde repressief toezicht. Dit betekent dat een gemeente zonder voorafgaande goedkeuring van de provincie de begroting en begrotingswijzigingen kan uitvoeren. Daarbij is leidend dat de structurele lasten gedekt moeten zijn door structurele baten (materieel begrotingsevenwicht). Om in beeld te brengen of de begroting materieel in evenwicht is, moet het begrotingssaldo gecorrigeerd worden met het saldo van incidentele baten en lasten. Het effect daarvan voor de gemeente Lopik is opgenomen in onderstaande tabel.

Bedrag* € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Saldo primaire begroting 2022	-1.705	-619	-733	-298
Waarvan saldo incidentele baten en lasten	1.741	217	393	11
Materieel begrotingssaldo	36	-402	-340	-287

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat het jaarschijf 2022 een structureel positief saldo van circa € 36.000 laat zien. Dit betekent dat het jaarschijf 2022 structureel sluitend is. Op basis van bovenstaand is de verwachting dat voor de gemeente Lopik repressief provinciaal toezicht van toepassing blijft. Een overzicht van de incidentele baten en lasten is terug te vinden in deel 2.

Leeswijzer

De Programmabegroting bestaat uit drie onderdelen:

1. Programmaplan
2. Financiële begroting inclusief algemene dekkingsmiddelen
3. Paragrafen

Deel 1 Programmaplan

Een programma is een samenhangende verzameling van beleidsvelden, producten, activiteiten en geldmiddelen gericht op het bereiken van vooraf bepaalde beoogde effecten en/of doelen.

Indeling programma's

- 0 Bestuur en Ondersteuning
- 1 Veiligheid
- 2 Verkeer, vervoer en waterstaat
- 3 Economie
- 4 Onderwijs
- 5 Sport, Cultuur en recreatie
- 6 Sociaal Domein
- 7 Volksgezondheid en milieu
- 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing

Een overzicht van alle programma's met de daaraan gerelateerde lasten en baten is in deel 2 van deze begroting opgenomen.

Opzet programma's

De programma's hebben een vaste opzet, waarbij de relatie wordt gelegd tussen gewenste maatschappelijke effecten, de activiteiten die daarvoor worden uitgevoerd en de middelen die daarvoor beschikbaar worden gesteld.

De opzet van de programma's ziet er als volgt uit:

- ✓ **Beschrijving van het programma**
- ✓ **Wat willen wij bereiken?**
Hierbij komen de programmaonderdelen en de daaraan gekoppelde doelstellingen aan de orde die een prioriteit hebben; in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten worden daarbij in beeld gebracht.
- ✓ **Wat gaan we daarvoor doen?**
Dit onderdeel bevat de activiteiten voor het begrotingsjaar.

✓ **Wat mag het kosten?**

Dit geeft de baten en lasten van het programma weer en de ontwikkeling daarvan doormiddel van een financiële toelichting

✓ **Verbonden partijen**

Indien bij een programma sprake is van een verbonden partij, dan wordt in het programma aangegeven welke beleidsdoelen worden beoogd met de uitvoering door die verbonden partij.

Deel 2 Financiële begroting inclusief algemene dekkingsmiddelen

In dit deel wordt met name ingegaan op het financieel meerjarig perspectief van onze gemeente.

De financiële begroting bestaat uit:

- a. het overzicht van baten en lasten en de toelichting;
- b. de Balansprognose;
- c. een overzicht van de reserves en voorzieningen, inclusief de mutaties;
- d. een autorisatievoorstel voor de investeringen;
- e. een uiteenzetting over de financiële positie;
- f. een overzicht van algemene dekkingsmiddelen;
- g. een toelichting op de post onvoorzien;
- h. een overzicht van incidentele baten en lasten.

Deel 3 Paragrafen

Naast de programma's dienen paragrafen in de programmabegroting opgenomen te worden. Het kenmerk van paragrafen is dat de aspecten daarvan ondersteunend zijn aan de uitvoering van de programma's en daardoor een meer algemeen karakter hebben.

De volgende paragrafen zijn opgenomen:

- a. Lokale heffingen.
- b. Weerstandsvermogen en risicobeheersing.
- c. Onderhoud kapitaalgoederen.
- d. Financiering.
- e. Bedrijfsvoering.
- f. Verbonden partijen.
Deze paragraaf wordt beperkt tot kaderstelling en een samenvattend overzicht. Immers, de overige (inhoudelijke) informatie is opgenomen bij de programma's.
- g. Grondbeleid.

Bijlage 1: Wettelijke beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren zijn kengetallen die inzicht geven in de effectiviteit van het beleid. Het opnemen van de beleidsindicatoren maakt een vergelijking in de tijd en met andere gemeenten mogelijk. Een overzicht met de meeste actuele cijfers is als bijlage opgenomen.

Bijlage 2: Stand van zaken aanbevelingen financiële scan provincie

Op verzoek van de gemeente Lopik heeft de provincie een financiële scan uitgevoerd met betrekking tot de financiële positie van gemeente Lopik. In deze bijlage wordt over de stand van zaken van de belangrijke aanbevelingen gerapporteerd.

DEEL 1 PROGRAMMAPLAN

0. Bestuur en ondersteuning

Beschrijving

Het programma bevat de kosten van de volgende onderdelen:

- Bestuur.
Hieronder vallen de kosten van de raad, college en de burgemeester (de bestuursorganen) en de ondersteuning aan deze organen.
- Burgerzaken.
Dit betreft de specifieke dienstverlening voor onze inwoners.
- Overhead.
Dit betreft alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In de programma's worden de kosten van het primaire proces opgenomen. Voor een exacte uitwerking van de overhead in Lopik (wat valt er wel onder, wat niet) wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering.
- Belastingen/Financiën.
Dit betreft het geheel aan (financiële) dekkingsmiddelen die beschikbaar zijn voor de realisering van de programma's. Het betreft met name OZB-opbrengsten en de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.
- Gemeentelijk vastgoed
Gemeentelijk vastgoed is een middel om bepaalde voorzieningen te faciliteren en is geen doel op zich. De gemeente is eigenaar van de gebouwen en zorgt voor de beschikbaarheid van de voorziening. Strategische keuzes worden gemaakt om vastgoed in stand te houden of een nieuwe ontwikkeling te stimuleren.

Wat willen we bereiken?

De beoogde maatschappelijk effecten en doelen zijn ten aanzien van:

- Bestuur:
 - Een passend besluitvormingsproces in relatie tot het opschalingsbesluit van 23 maart 2021.
 - Betrokkenheid van onze inwoners bij het opstellen van het identiteitsdocument.
 - Bekend staan als een betrouwbare partner waar het gaat om samenwerking
- Burgerzaken:
 - Acceptatie van de beperkte dienstverlening.
- Personeel:
 - Zorgen dat Lopik een aantrekkelijke werkgever blijft voor (nieuwe) medewerkers.
 - Werken aan de toekomst door te zorgen dat het personeel "schoon over" gaat als de opschaling plaatsvindt.
- Belastingen/Financiën:
 - Een transparant planning- en controlproces zodat de harmonisatie bij eventuele opschaling harmonieus kan verlopen.
 - Kostendekkende tarieven

- Vastgoed :
 - Het gemeentelijk vastgoed op een planmatige manier in stand te houden middels meerjaren planningen die up to date zijn en voldoen aan de nieuwe BBV voorschriften.
 - Op logische momenten, in het kader van onderhoud en renovatie de gebouwen toekomstbestendig maken in het kader van het klimaatakkoord.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bestuur

Communicatie

- Communicatie via de wekelijkse publicatie van de gemeentepagina in het plaatselijk weekblad, persgesprekken, persberichten, intranet en gemeentelijke website.
- Communicatie via social media gericht(er) toepassen.
- Digitale kanalen benutten.
- Doorontwikkeling van het aantal digitale producten binnen de budgettaire mogelijkheden.

Burgerparticipatie

We willen inwoners betrekken bij besluitvormingsprocessen, maar worden begrenst door budgettaire mogelijkheden.

Bestuurlijke samenwerking

Samenwerking in Lekstroom en Lopikerwaard is bestuurlijk van belang.

Burgerzaken & dienstverlening

We zullen onze dienstverlening in 2022 nog meer moeten baseren op wat we als organisatie kunnen bieden, en minder op wat we willen bieden. Dit om de dienstverlening beter passend te krijgen binnen de formatie die ervoor beschikbaar is. Minder in bochten wringen, en vaker 'nee' als antwoord geven. Dat betekent dat we inwoners meer zullen verwijzen naar onze digitale dienstverlening, dat we meer de procesantwoorden reeds aan de voorkant zullen moeten geven zonder werk voor de vakafdelingen. De KCC-medewerkers moeten een sterke 'voorkant' vormen, die als buffer dient tussen de hoge verwachting van de inwoners en de op dit moment verminderde beantwoording hiervan door onze gemeente. Deze 'nieuwe werkelijkheid' gaat in tegen het dienstverlenende karakter dat alle medewerkers KCC/BZ hebben. Er is daarom – conform de nota van uitgangspunten – extra inzet opgenomen voor coaching en voor een senior medewerker, die medewerkers kan laten meebewegen in de verandering, de rust bewaart en overzicht houdt. De formatie bij KCC/BZ blijft onverminderd schaars en projecten en/of langdurig verlof of ziekte zal blijven leiden tot extra (meer dan begroot) personele inzet en kosten.

Verkiezingen

De volgende verkiezingen staan gepland:

- Gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022.
- Provinciale verkiezingen in 2023
- Europese verkiezingen in 2024

Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

De opdracht voor de personele organisatie is gewijzigd na het besluit van 23 maart 2021. De komende jaren gaat de aandacht vooral uit naar “de basis” op orde houden, een aantrekkelijke werkgever blijven en medewerkers “werkfit” houden.

Er wordt gezorgd voor een passende dienstverlening binnen de beperkte budgettaire mogelijkheden. Zoveel mogelijk wordt gebruik gemaakt van personeelsinstrumenten waarvan de kennis en deskundigheid in huis is danwel binnen bestaande samenwerkingsverbanden verkregen kan worden. Voorbeelden zijn strategisch personeelsbeleid, thuis werken en medewerkersontwikkeling (Groene Hart Academie). Daarnaast moet er gewerkt worden aan een opschalingstraject, met nu nog onbekende partners en een onbekend tijdpad.

In de begroting zijn, naast de vaste formatie, ook nu weer veel tijdelijke functies geraamd. Een verbijzondering is aangebracht, tijdelijke functies die worden ingezet t.b.v. dhet project Waardevol Lopik (opschaling) zijn geormerkt. Doordat het bestaan van de gemeente Lopik bestuurlijk ter discussie staat, zijn deze functies niet structureel geraamd en niet structureel gedekt.

Het management heeft als opdracht om de medewerkers werkfit te houden. Voor de nieuwe gemeente of bij een andere werkgever. Dit vergt een extra investering van het team P&O.

Ziekteverzuim

Voor het vervangen bij ziekte is vorig jaar structureel in de begroting opgenomen een bedrag van € 150.000 (dit bedrag is gebaseerd op een ziekteverzuimpercentage van 1,8%)

Het ziekteverzuim in 2020 is 7,09% en in de eerste helft van 2021 is het 5,28%. Het landelijk gemiddelde in 2020 is 5,2% (bron A&O fonds, personeelsmonitor, 7-5-2021).

De coronacrisis heeft in 2020 invloed gehad op het verzuimpercentage. Kijkend naar een referentieperiode (2015-2020) dan is het gemiddeld verzuimpercentage 4,1% binnen Lopik. Nu blijkt dat ons ziekteverzuim de afgelopen jaren veel hoger is dan de 1,8 % willen wij dit reëler in de begroting zetten. Als verzuimpercentage voor Lopik gaan we uit van een ziekteverzuimpercentage van 4,1% (€ 350.000). Het verschil van € 200.000 (€ 350.000-€150.000) hebben we opgenomen in de risico-paragraaf.

Naast inzetten op gezond personeel, is het ook van belang om zieke collega's te vervangen zodat er niet te veel werkdruk bij de gezonde collega's komt te liggen (bijvoorbeeld bij langdurig verzuim).

Informatie & Automatisering en Post & Archief

Het team I&A en P&A is verantwoordelijk voor het bieden van een goede en stabiele omgeving zodat iedereen het werk kan doen dat nodig is voor de gemeente. Daarnaast zijn ze verantwoordelijk voor het goed en flexibel begeleiden van de benodigde software en hardware veranderingen zodat we de continuïteit van de bedrijfsvoering kunnen garanderen. Eén van de speerpunten die we specifiek willen benoemen is veiligheid. In dit kader zullen we aantal projecten en activiteiten in 2022 uitvoeren om de veiligheid te verbeteren.

Belastingen/Financiën

Financiën

De financiële positie van de gemeente Lopik was de afgelopen jaren in relatief grote mate afhankelijk van de reservepositie. In de routekaart hebben we uw raad geïnformeerd over de noodzakelijke stappen om de budgettaire positie passend te maken. Ondanks de getroffen maatregelen bij de begroting 2021-2022 staat de gemeente nog wel voor financiële uitdagingen. Uitgangspunt voor deze begroting 2022-2025 is de vastgestelde nota van Uitgangspunten 2022. Op 23 maart 2021 heeft uw raad gesproken over de (bestuurlijke) toekomst van de gemeente en in meerderheid besloten te kiezen voor bestuurlijke opschaling. Dat neemt niet weg dat we tijdens deze overgangperiode de routekaart blijven voortzetten en bewaken. Daarbij betrekken we ook de aanbevelingen vanuit de financiële scan van de provincie Utrecht. Zie hiervoor de bijlage “stand van zaken aanbevelingen financiële scan”.

Lastendruk

Bij het opstellen van de tarieven voor de belastingen en heffingen wordt de toerekening van kosten transparant in beeld gebracht. Hierbij worden de aanbevelingen van de financiële scan² betrokken. Dit is te lezen in paragraaf lokale heffingen.

Gemeentelijk vastgoed

De huidige meerjaren onderhouds programma's (MJOP) vastgoed worden herzien in 2022. De eventuele financiële consequenties worden in de begroting opgenomen conform de nieuwe BBV-voorschriften.

² In 2021 is een financiële scan gemeente Lopik uitgevoerd door de provincie Utrecht.

Wat mag het kosten?

Bestuur en ondersteuning (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-9.827	-10.367	-9.489	-10.248	-9.323	-8.948
Baten	27.028	29.552	25.098	25.780	24.477	24.471
Totaal	17.202	19.185	15.609	15.532	15.154	15.523

Bestuur en ondersteuning (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten per taakveld						
Bestuur	-1.124	-1.074	-1.083	-1.082	-1.082	-1.082
Resultaat van de rekening van baten en lasten	-1.403	0	0	0	0	0
Burgerzaken	-73	-179	-321	-338	-324	-324
Beheer overige gebouwen en gronden	-192	-448	-296	-296	-296	-296
Overhead	-5.757	-6.195	-6.147	-5.487	-5.487	-5.487
Treasury	0	0	0	0	0	0
OZB woningen	-192	0	0	0	0	0
OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	0
Belastingen Overig	0	-195	-215	-217	-220	-220
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	-42	-510	-879	-1.005	-1.015	-1.024
Totaal	-8.785	-8.601	-8.940	-8.425	-8.424	-8.433
Baten per taakveld						
Bestuur	6	0	0	0	0	0
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	71	0	0	0	0
Burgerzaken	152	204	206	206	206	206
Beheer overige gebouwen en gronden	281	1.185	278	1.478	278	278
Overhead	121	40	41	41	41	41
Treasury	18	70	70	70	70	70
OZB woningen	2.299	2.644	2.785	2.885	2.885	2.885
OZB niet-woningen	646	655	665	665	665	665
Belastingen Overig	85	89	92	92	92	92
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	19.526	19.589	20.516	20.048	19.945	19.964
Overige baten en lasten	349	329	0	0	0	0
Totaal	23.483	24.876	24.654	25.486	24.183	24.202
Totaal saldo van lasten en baten	14.698	16.275	15.714	17.061	15.759	15.769
Toevoegingen en onttrekkingen reserves						
Toevoegingen aan reserves	-1.042	-1.767	-549	-1.822	-899	-515
Onttrekkingen aan reserves	3.546	4.676	444	294	294	269
Totaal	2.504	2.910	-104	-1.528	-605	-246
Resultaat	17.202	19.185	15.609	15.532	15.154	15.523

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2022 ten opzichte van de begroting 2021 na wijziging.

Lasten:

In 2022 stijgen de lasten ruim € 340.000 op dit programma. Deze stijging is voornamelijk te wijten aan de gereserveerd stelposten indexering 2022 conform de vastgestelde Nota van Uitgangspunten 2022 en hogere post taakmutaties algemene uitkering conform de meicirculaire 2021.

Bij de lasten zijn de mutaties uit de Nota van Uitgangspunten 2022 meegenomen.

Baten:

In 2022 dalen de baten met circa € 220.000. Dit bedrag is het saldo een aantal voordelen en nadelen.

Voordelen:

- De meicirculaire en de extra Jeugdgeden leveren een voordeel op de algemene uitkering van circa € 900.000.
- De inkomsten uit Oroerende zaakbelasting laten een voordeel zien van circa € 100.000 ten opzichte van 2021. Dit is conform het dekkingsplan 2021.

Nadelen:

- De inkomst compensabele BTW vervalt, omdat deze op grond van het BBV niet in de begroting mag worden opgenomen. Overigens zat deze post neutraal in de begroting 2021, omdat hier een gelijke uitgaaf tegenover stond bij Afval en Riool (zie ook de toelichting bij programma 7). Dit levert een nadeel op dit programma van € 330.000.
- De incidentele raming in 2021 van de opbrengst uit verkoop laat een nadeel zien in 2022 van circa € 900.000. Deze opbrengst is verschoven naar 2023 .

Verbonden partijen:

Belastingssamenwerking gemeenten & hoogheemraadschap Utrecht (BghU)

De BghU is een belastingssamenwerking tussen de gemeenten Bunnik, De Bilt, Houten, Lopik, Nieuwegein, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Zeist, Stichtse Vecht en het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden. De BghU is een publieke, uitvoerende en dienstverlenende organisatie die op basis van maatschappelijk algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes wordt geleid. Door de BghU worden vrijwel alle belastingtaken van de deelnemers uitgevoerd. Het betreft voor het hoogheemraadschap de uitvoering van de zuiveringsheffing, de verontreinigingsheffing en de watersysteemheffing en voor gemeenten met name de onroerendezaakbelasting (OZB), de rioolheffing en afvalstoffenheffing. Daarnaast voert de BghU ook andere belastingtaken uit zoals hondenbelasting, toeristenbelasting, leges, precariobelasting, etc. Verder verzorgt de BghU voor alle gemeentelijke deelnemers de uitvoering van de basisregistratie Waardebepaling Onroerende Zaken (Wet WOZ) en voor de gemeente Lopik de basisadministratie adressen en gebouwen (BAG).

1. Veiligheid

Beschrijving

Dit programma bevat de wettelijke taken op het gebied van openbare orde en veiligheid, brandweer en crisisbeheersing. Daarnaast voert Lopik eigen beleid ten aanzien van het verbeteren van sociale veiligheid en het verminderen van criminaliteit en overlast door samenwerking aan te gaan met veiligheidspartners.

Wat willen we bereiken?

Het beoogde maatschappelijk effect en het doel is:

1. Het zo veilig mogelijk maken van de woon- en leefomgeving.
2. Aandacht voor het bestrijden en voorkomen van criminaliteit en overlast.
3. Een passende crisisbeheersing.

Wat gaan we daarvoor doen?

Openbare orde en veiligheid

De regionaal vastgestelde Veiligheidsstrategie geldt voor de periode 2019 – 2022.

De prioriteiten in deze veiligheidsstrategie zijn:

- georganiseerde ondermijnende criminaliteit;
- effectieve verbinding veiligheid en zorg;
- cyberveiligheid.

Wat betreft de georganiseerde criminaliteit geldt voor de gemeenten in Utrecht-west een specifieke focus op risicolocaties.

In aansluiting op de regionaal gestelde prioriteit ligt de focus op drugs en drugsgelateerde criminaliteit.

Daarnaast zal bestrijding van criminaliteit en overlast incident- en risicogestuurd plaatsvinden. Voor het overige zal zo veel mogelijk aangesloten worden op regionale initiatieven.

Regionale brandweer

Het beleidsplan van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) geldt voor de periode 2020-2023. Dit beleidsplan omvat naast de beleidsambitie en de beleidsdoelstellingen tevens een dekkingsplan (niet vernieuwd), een regionaal crisisplan en een opleidings-, trainings- en oefenings- (OTO) beleidsplan. De concrete activiteiten worden uitgewerkt in de jaarlijkse Kadernota en programmabegroting.

Crisisbeheersing

De Coronacrisis heeft duidelijk gemaakt dat crisisbeheersing een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke dienstverlening is, die in geval van crisis een bovenmatige inzet vergt, terwijl formatief gezien maar beperkte ambtelijke capaciteit beschikbaar is. Met een flexibele inzet is de uitvoering van deze taak mogelijk geweest, maar dit heeft wel consequenties gehad voor een (beperkte) uitvoering van andere (o.a. openbare orde-) taken.

Daarnaast is als gevolg van Corona het opleidings- en oefeningsprogramma van alle medewerkers in de crisisbeheersing in tijd doorgeschoven.

Toezicht en Handhaving / BOA

Binnen de gemeente Lopik wordt gericht ingezet op toezicht en handhaving. Dit wordt verder toegelicht in programma 7. Ook de BOA maakt hier onderdeel van uit. Met stevig prioriteren worden de effectieve uren ingezet. Op prioriteiten, die door het college zijn vastgesteld wordt ingezet, zoals onder meer op hennepkwekerijen. Op andere zaken, zoals alles dat met de Afvalstoffenverordening of jeugd- en woonoverlast te maken heeft, niet.

Wat mag het kosten?

Veiligheid (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-1.214	-1.321	-1.309	-1.309	-1.309	-1.309
Baten	2	7	7	7	7	7
Totaal	-1.213	-1.314	-1.301	-1.301	-1.301	-1.301
Veiligheid (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten per taakveld						
Crisisbeheersing en brandweer	-973	-1.030	-1.042	-1.042	-1.042	-1.042
Openbare orde en veiligheid	-241	-292	-266	-266	-266	-266
Totaal	-1.214	-1.321	-1.309	-1.309	-1.309	-1.309
Baten per taakveld						
Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0
Openbare orde en veiligheid	2	7	7	7	7	7
Totaal	2	7	7	7	7	7
Resultaat	-1.213	-1.314	-1.301	-1.301	-1.301	-1.301

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2022 ten opzichte van de begroting 2021 na wijziging.

Lasten:

Bij Crisisbeheersing en brandweer stijgen de lasten met € 12.000 als gevolg van een hogere bijdrage aan de Veiligheidsregio (VRU).

De lasten bij Openbare orde en veiligheid dalen door minder kosten voor het project Vogelenzang.

Baten:

Er zijn geen mutaties te noemen.

Verbonden partijen:

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht (VRU):

Binnen de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) werken de 26 Utrechtse gemeenten samen op het gebied van brandweezorg, (gemeentelijke) crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening aan een veiligere regio Utrecht. De VRU vormt de spil in een sterk netwerk van partners, zoals politie, defensie, gemeenten, ministeries, provincies, waterschappen, Rijkswaterstaat, geneeskundige partners en natuurbeheer.

Brandweezorg

Tijdens calamiteiten en incidenten zorgt de brandweer voor het bestrijden van brand en uitstoot van gevaarlijke stoffen en het redden en ontsmetten van mens en dier. Daarnaast zorgt de brandweer voor brandpreventie en veiligheidsadvies. De VRU coördineert de regionale activiteiten van de brandweer ter voorkoming van en ter voorbereiding op grootschalige incidenten en crises. De VRU coördineert deze activiteiten in samenwerking met andere hulpverleningsdiensten en partners.

Gemeentelijke crisisbeheersing

Gemeenten spelen een essentiële rol binnen de crisisbeheersing. De gemeente voert diverse crisisbeheersingsprocessen uit, zoals het opvangen en verzorgen van evacués, het informeren van de inwoners en het voorzien in primaire levensbehoeften zoals water en huisvesting. De VRU ondersteunt de gemeenten bij de voorbereiding op deze crisisbeheersingsprocessen.

Geneeskundige hulpverlening

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) houdt zich bezig met de coördinatie van de inzet van geneeskundige hulpverlening bij grootschalige incidenten. De hulpverlening gebeurt door de individuele geneeskundige hulpverleningsdiensten, zoals ambulancediensten, ziekenhuizen, GGD'en, huisartsen etc. Bij grootschalige incidenten zorgt de GHOR voor de coördinatie van de samenwerking tussen al deze betrokken hulpverleningsdiensten.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Beschrijving

Dit programma richt zich primair op (het onderhoud van) de fysieke leefomgeving. Er is sprake van een sterke relatie met de paragraaf Kapitaalgoederen.

Wat willen we bereiken?

De beoogde maatschappelijk effecten en doelen zijn:

1. Een veilige, functionele, leefbare en goed onderhouden openbare ruimte, die past bij de eisen en wensen van deze tijd.
2. Een goed functionerend watersysteem.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wegbeheer

Vanuit de Wegenwet heeft de gemeente als wegbeheerder een zorgplicht voor wegverhardingen. Wegbeheer bestaat op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

1. Dagelijks beheer; zoals het schoonhouden van wegen en preventieve onderhoudsmaatregelen, schade en/of onveilige situaties voorkomen.
2. Klein onderhoud; zoals repareren van schades, verzakkingen en wegherstel na aanleg nutsvoorzieningen.
3. Groot onderhoud; zoals het grootschalig herstel van het wegdek van gehele wegvakken, in de basis zonder aanpassingen aan de weginrichting.
4. Wegreconstructie; zoals het herstel van gehele wegvakken, inclusief fundering en/of aanpassingen aan de weginrichting. Wegreconstructies worden in de basis integraal met andere beheerdisciplines voorbereid.

Wegen en bermen worden beheerd op basis van het Meerjaren Onderhoudsplan Wegen (MJOP wegen). De actualisatie van het MJOP wegen staat eind 2021 gepland, integraal met de MJOP's van de overige beheerdisciplines. Hierbij worden tevens de beleidsuitgangspunten ten aanzien van de kwaliteit van de openbare ruimte heroverwogen. Op basis van het geactualiseerde MJOP wegen wordt in 2022 het beheer en onderhoud vormgegeven en worden de geplande wegreconstructies uitgevoerd.

De achterstanden en geconstateerde achteruitgang van het wegenareaal worden meegenomen in het nieuwe MJOP. Zoals in 2021 is voor het doorzetten van bestaand personeel vanwege het niet kunnen invullen van bestaande formatie (arbeidsmarkt) en vanwege specifieke (externe) kennis circa **€ 200.000** nodig. Dit wordt deels door de reserve wegen en de voorziening riolering gedekt. Daarmee is deze mutatie budgettair neutraal.

Beheer kunstwerken

Vanuit de Nederlandse wetgeving is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de kunstwerken in haar beheer. Kunstwerken is een verzamelnaam voor civiele constructies, zoals bruggen, geluidsschermen, damwanden en kademuuren. Het Meerjaren Uitvoeringsprogramma Bruggen 2014 – 2018 heeft echter alleen betrekking op bruggen en niet op de overige kunstwerken. Bij de actualisatie van de onderhoudsplannen wordt een MJOP Kunstwerken opgesteld, zodat het onderhoud van alle kunstwerken binnen de gemeente Lopik in één onderhoudsplan is belegd. Op basis van het MJOP kunstwerken wordt in 2022 het beheer en onderhoud vormgegeven. Daarnaast staat de vervanging van enkele kunstwerken op het programma.

Beheer openbare verlichting

In 2022 gaan we verder met het vernieuwen en verduurzamen van de openbare verlichting wordt, conform het door de gemeenteraad vastgestelde scenario.

Beheer oevers en beschoeiing

Oevers en beschoeiingen worden beheerd op basis van het Meerjaren Onderhoudsplan oevers (MJOP oevers). Bij het actualiseren van het MJOP oevers, eind 2021, wordt de onderhoudsbehoefte voor de komende jaren heroverwogen. Het beleid van de gemeente Lopik is om te streven naar zoveel mogelijk natuurlijke oevers, bij voorkeur zonder beschoeiing, en indien wel nodig met onderwaterbeschoeiing. In 2020 en 2021 zijn de eerste twee fasen van het vervangingsprogramma uitgevoerd. In 2022 staat voornamelijk de vervanging van enkele oevers in de kernen op het programma. Vanuit de wens om projectmatig en integraal te werken, worden deze vervangingswerkzaamheden integraal met andere beheerdisciplines voorbereid.

Beheer watergangen

In het Verbreed Gemeentelijk Rioolplan (VGRP), programma 7, is ook het beheer (baggeren) van watergangen en oppervlaktewater opgenomen die in eigendom zijn van de gemeente. In 2021 heeft het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een schouw van de watergangen uitgevoerd. De watergangen die niet voldoen aan de vereiste waterdiepte, worden in 2022 gebaggerd.

Verkeersveiligheid

Door haar uitgestrekte karakter heeft de gemeente Lopik een zeer breed wegennet, variërend van gestrekte asfalt linten, tot kruip-door-sluip-door wegen in de kernen. Door het landelijke, gevarieerde en uitgestrekte karakter heeft het wegennet ook een hoge vermenging van verschillende typen weggebruikers. Daarnaast zorgt de steeds intensievere belasting van het wegennet in de gemeente Lopik voor de nodige uitdagingen. Verkeerskundige aanpassingen worden waar mogelijk integraal meegenomen in reconstructieprojecten.

Wat mag het kosten?

Verkeer, vervoer en waterstaat (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-2.298	-2.217	-2.214	-2.113	-2.113	-2.120
Baten	24	11	5	5	0	0
Totaal	-2.273	-2.205	-2.209	-2.108	-2.112	-2.119
Verkeer, vervoer en waterstaat (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten per taakveld						
Verkeer en vervoer	-2.200	-2.107	-2.103	-1.997	-1.997	-2.004
Economische havens en waterwegen	-97	-110	-111	-115	-115	-115
Totaal	-2.298	-2.217	-2.214	-2.113	-2.113	-2.120
Baten per taakveld						
Verkeer en vervoer	24	11	5	5	0	0
Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0
Totaal	24	11	5	5	0	0
Resultaat	-2.273	-2.205	-2.209	-2.108	-2.112	-2.119

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2022 ten opzichte van de begroting 2021 na wijziging.

Lasten:

Zoals in 2021 is de incidentele extra inzet ook voor 2022 doorgezet. Dit vanwege het niet kunnen invullen van bestaande formatie (arbeidsmarkt) en vanwege specifieke (externe). Daarmee is verschil ten opzichte van 2021 nihil.

Baten:

Er zijn geen mutaties te noemen.

3. Economie

Beschrijving

Dit programma regelt de inzet van de gemeente Lopik op het terrein van recreatie en toerisme en het beleid en de activiteiten om de lokale economie te stimuleren. Er zijn nauwe relaties tussen dit programma en programma 8 voor wat betreft de ruimtelijke omgeving waarbinnen economische bedrijvigheid kan plaatsvinden.

Wat willen we bereiken?

Het beoogde maatschappelijke effect en doel is:

- Aandacht hebben voor de lokale en regionale economie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij proberen initiatieven te ondersteunen die gericht zijn op de verbetering van de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van het gebied.

We richten ons op de volgende prioriteiten:

- De inbreng in de REP (ruimtelijk economisch perspectief) via de Regionale omgevingsagenda Lopikerwaard;
- Het onderdeel wonen en werken van de POVI (provinciale omgevingsvisie);
- Economische afstemming in de U10/U16;
- Vertegenwoordiging binnen recreatieschap Stichtse Groenlanden;
- Leveren van een actieve bijdrage in het Platform Utrechtse Waarden om de Utrechtse Waarden vitaal te houden en op de kaart te zetten
- Onderhouden contacten met het lokale bedrijfsleven en met de lokale bedrijvenverenigingen.

Wat mag het kosten?

Economie (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-60	-49	-50	-50	-50	-50
Baten	48	49	62	62	62	62
Totaal	-12	0	12	12	12	12
Economie (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten per taakveld						
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-60	-49	-50	-50	-50	-50
Economische promotie	0	0	0	0	0	0
Totaal	-60	-49	-50	-50	-50	-50
Baten per taakveld						
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	19	11	11	11	11	11
Economische promotie	29	38	51	51	51	51
Totaal	48	49	62	62	62	62
Resultaat	-12	0	12	12	12	12

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2022 ten opzichte van de begroting 2021 na wijziging.

Lasten:

Er zijn geen mutaties te noemen.

Baten:

Bij Economische promotie zijn in 2022 hogere baten vanuit de toeristenbelasting geraamd. Dit conform het dekkingsplan 2021.

Verbonden partijen:

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Het takenpakket van het recreatieschap betreft in hoofdlijnen het ontwikkelen, aanleggen, beheren en exploiteren van openbare openlucht recreatieterreinen (bijvoorbeeld Salmsteke) en routes. De uitvoeringsorganisatie van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden betreft Recreatie Midden-Nederland (RMN). RMN wordt in 2022 geliquideerd. Daaruit voortkomend is er op dit moment discussie over de rol en taakopvatting van Stichtse Groenlanden. Op dit moment is er discussie over de rol en taakopvatting van SGL.

4. Onderwijs

Beschrijving

De gemeentelijke verantwoordelijkheid voor onderwijs heeft betrekking op:

- Zorg voor onderwijshuisvesting; (nieuwbouw en levensduur verlengende renovatie);
- Uitvoeren van het lokaal onderwijsbeleid (inclusief leerplicht) waaronder het stimuleren van kunst- en cultuureducatie en natuur- en milieueducatie;
- Uitvoeren van het onderwijsachterstandenbeleid;
- Stimuleren van persoonlijke ontwikkeling van diverse doelgroepen (volwasseneneducatie);

Voor wat betreft voortgezet en beroepsonderwijs wordt samengewerkt in regionaal Lekstroom-verband.

Wat willen we bereiken?

De beoogde maatschappelijk effecten en doelen zijn:

1. Randvoorwaarden bieden voor een goed onderwijsaanbod voor jong en oud;
2. Randvoorwaarden bieden voor voorschoolse educatie;
3. Bestrijden van ongeoorloofd schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten;
4. Huisvesting voor het basisonderwijs;
5. Terugdringen van laaggeletterdheid en stimuleren van leesplezier.

Wat gaan we daarvoor doen?

De wet op Passend Onderwijs

De gemeente Lopik valt onder de samenwerkingsverbanden Profi Pendi (primair onderwijs) en het samenwerkingsverband VO Zuid – Utrecht (voortgezet onderwijs). In nauwe samenwerking met de aangesloten scholen organiseren de samenwerkingsverbanden passend onderwijs in deze regio. Elke leerling heeft recht op onderwijs dat goed bij hem/haar past en het beste in hem/haar naar boven haalt. Het streven is om dit zoveel mogelijk in het regulier onderwijs te realiseren, met extra ondersteuning waar nodig. En als dat niet (meer) kan, dan in het speciaal onderwijs. Zodat alle leerlingen tijdens hun schoolloopbaan de juiste bagage krijgen om zich te kunnen ontplooiën tot zelfredzame mensen. Dit kunnen we niet zonder in het lokale en regionale veld optimaal samen te werken. De inzet in 2022 is gelijk aan voorgaande jaren.

Onderwijsachterstandenbeleid

Alle peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar kunnen deelnemen aan een voorschools programma binnen de kinderopvang. Doelgroep peuters in de gemeente Lopik kunnen gebruik maken van een aanbod van 16 uur per week. Subsiëring gebeurt op basis van de regeling 'tegemoetkoming kosten voorschoolse educatie Lopik'. Er wordt gewerkt met de Peutermonitor. Het systeem geeft inzicht in de financiële verantwoording en het (non)bereik van peuters. Er is een goede samenwerking tussen kinderopvang, GGDrU en gemeente. Dit beleid wordt bekostigd uit de specifieke uitkering gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid.

Onderwijshuisvesting

In 2021 is het nieuwe Integraal Huisvestingsplan (IHP), inclusief financiële paragraaf, aan uw raad ter vaststelling aangeboden. In dit gezamenlijke IHP van gemeente en schoolbesturen zijn strategische keuzes vastgelegd voor de toekomst van onze schoolgebouwen.

De voorbereidingen voor de verkoop van de voormalige school in Jaarsveld zijn in 2021 gestart. De verkoop zal in het 1e kwartaal van 2022 worden gerealiseerd.

In overleg met het schoolbestuur zoeken wij in 2022 naar een alternatieve bestemming van het voormalige schoolgebouw De Zomergaard.

Aanpak laaggeletterdheid en leesbevordering

Eind 2016 is het “Plan van aanpak laaggeletterdheid en leesbevordering 2017-2020” vastgesteld in de raad. Door de maatregelen rond het Coronavirus gingen de scholen en bibliotheek dicht, waardoor de werkzaamheden/dienstverlening in 2020 stil zijn komen te liggen. Om deze reden kon het project in 2020 niet goed worden uitgevoerd en werd besloten om het project “Lezen is de basis” met een jaar te verlengen. Vanaf 2022 zijn er – conform de nota van uitgangspunten - geen middelen beschikbaar voor ‘lezen is de basis’ en stopt deze aanpak. Wel zijn middelen beschikbaar binnen de bibliotheek om te werken aan laaggeletterdheid in samenwerking met maatschappelijke partners waaronder het Taalhuis.

Leerlingenvervoer

Op grond van de verordening draagt de gemeente zorg voor adequaat vervoer van leerlingen naar het basisonderwijs, speciale school voor basisonderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs, tegen zo beperkt mogelijke kosten. De uitvoer van de regeling is bij het BSL belegd. Dit is een gecombineerde functie leerplichtambtenaar en leerlingenvervoer per september 2021.

Jongerenloket (WIL/RMC)

Het Jongerenloket is dé toegangspoort voor (kwetsbare) jongeren in de Lekstroomgemeenten als het gaat om (ondersteuning naar) onderwijs, werk en inkomen. In het loket werken de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) en WIL samen, ieder op basis van eigen expertise en wettelijke taken. Het Jongerenloket bundelt regionaal kennis en expertise die lokaal kan worden ingezet. In het voorjaar van 2021 is besloten om het Jongerenloket structureel voort te zetten.

Wat mag het kosten?

Onderwijs (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-1.249	-1.443	-1.327	-1.327	-1.322	-1.305
Baten	290	309	310	310	310	310
Totaal	-959	-1.134	-1.017	-1.017	-1.012	-995

Onderwijs (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten per taakveld						
Onderwijshuisvesting	-423	-467	-393	-393	-389	-371
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-826	-976	-934	-934	-934	-934
Totaal	-1.249	-1.443	-1.327	-1.327	-1.322	-1.305
Baten per taakveld						
Onderwijshuisvesting	6	0	0	0	0	0
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	284	309	310	310	310	310
Totaal	290	309	310	310	310	310
Resultaat	-959	-1.134	-1.017	-1.017	-1.012	-995

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2022 ten opzichte van de begroting 2021 na wijziging.

Lasten:

Bij Onderwijshuisvesting zijn de lasten lager door minder kapitaallasten (€ 20.000) en omdat in 2021 incidentele kosten waren opgenomen voor het Integraal Huisvestingsplan (€ 51.000).

Lagere kosten voor VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie) leiden in 2022 tot lagere lasten bij Onderwijs en leerlingzaken. Dit wordt veroorzaakt door een incidentele bijraming in 2021 vanwege de compensatie voor de noodopvang.

Baten:

Er zijn geen mutaties te noemen.

5. Sport, cultuur en recreatie

Beschrijving

Met dit programma wordt invulling gegeven aan het brede begrip leefbaarheid en het welbevinden van de inwoners van de gemeente Lopik. Sport, cultuur, bibliotheek en openbaar groen zijn de elementen die bijdragen aan de leefbaarheid.

Wat willen we bereiken?

De beoogde maatschappelijk effecten en doelen zijn:

1. Het behoud van de leefbaarheid in de kernen
2. Bevorderen welbevinden inwoners door aanbod van sociaal-culturele voorzieningen
3. Bevorderen gezondheid inwoners door passend aanbod bewegen en sporten

Wat gaan we daarvoor doen?

De Schouw

In 2018 heeft de gemeenteraad op basis van het onderzoek optimale beheer- en exploitatievorm dorpshuis De Schouw gekozen voor de ontwikkeling van De Schouw als ontmoetingscentrum, binnen het transformatie-scenario. De gemeente sluit met De Schouw een overeenkomst af voor 2 jaar (2022 t/m 2023). Om de exploitatie sluitend te maken wordt naast de structurele subsidie van € 67.000 een financieel budget van € 68.000 beschikbaar gesteld. In 2023 vindt een evaluatie van de inhoudelijke en financiële resultaten plaats op basis waarvan de gemeenteraad een besluit neemt over het aangaan van een meerjarenovereenkomst met De Schouw.

De bibliotheek

Karmac verzorgt vanaf 2017 de bibliotheekdiensten in De Schouw en St. Victorschool in Benschop. In het beleidskader bibliotheek 2015-2018 staat dat de bibliotheek bijdraagt aan de taal- en leesontwikkeling en aansluit bij logische ontmoetingsplekken waarbij lezen, informeren en educatie de centraal toegevoegde waarde vormt. De afgelopen jaren zijn door Corona niet representatief geweest. Daarom wordt de heroverweging rondom de bibliotheek uitgesteld naar 2023 en het huidige beleid gecontinueerd. De gemeente sluit met Karmac Bibliotheken een 2 jarige overeenkomst af (2022 t/m 2023).

Sport en beweging

In het sport- en gezondheidsbeleid (2018-2022) staat het stimuleren van bewegen en sporten centraal om eigen regie en veerkracht van inwoners te vergroten (positieve gezondheid). De maatregelen richten zich op het stimuleren van sport- en beweegactiviteiten voor de jeugd, ouderen en kwetsbare inwoners. Er zijn subsidieregelingen die verenigingen kunnen benutten en Team Sportservice organiseert beweeg- en sportactiviteiten (vanuit de brede impuls combinatiefuncties). Daarnaast ondersteunt Team Sportservice vrijwilligersorganisaties in de sport op basis van hun behoeften (bijv. opzet nieuw sportaanbod, werven vrijwilligers, deskundigheidsbevordering). Vanaf 2023 stopt dit beleid, er zijn geen middelen opgenomen in de begroting. Het is aan de nieuwe gemeenteraad om beleidsmatige keuzes voor de navolgende jaren te maken. Inzet voor een evaluatie is beperkt beschikbaar in 2022.

Zwembad Lobeke

In 2020 heeft de gemeenteraad besloten om het zwembad Lobeke open te houden met een jaarlijkse taakstelling (t/m 2024). In 2021 is de taakstelling van € 25.000 gerealiseerd door het aanpassen van de openingstijden van het zwembad. Voor 2022 is de taakstelling € 32.500 (een verhoging van € 7.500 ten opzichte van 2021). De gemeente werkt samen met de Stichting Vrienden van Lobeke om deze taakstelling te realiseren. Hierbij is het uitgangspunt de sociaal-maatschappelijke functie van het zwembad te behouden. De voorgestelde maatregelen richten zich bijv. op het continueren van de openingstijden 2021, inzet van vrijwilligers, realiseren communicatie en serviceplatform met website en het realiseren van een horeca-uitgiftepunt.

Subsidiebeleid en Algemene subsidieverordening Lopik

Sociaal culturele voorzieningen zijn van belang voor de leefbaarheid van de kernen. De raad stelt jaarlijks de subsidieplafonds per deelverordening van de Algemene Subsidie Verordening vast. Daarnaast is een aantal subsidies vast in de begroting opgenomen. Dit betreft de (semi)professionele organisaties. Met deze begroting worden de subsidieplafonds voor 2022 vastgesteld door uw raad.

Openbaar Groen

Openbaar groen is een belangrijk onderdeel van de leefkwaliteit van de inwoners van de gemeente Lopik. Daarnaast is het groen belangrijk voor klimaat en biodiversiteit. Het openbaar groen in de gemeente Lopik wordt onderhouden op basis van het Meerjaren Onderhoudsplan Groen (MJOP groen), waarvan de actualisatie eind 2021 staat gepland. Vooruitlopend op de actualisatie van het MJOP groen, is het beheerareaal geactualiseerd en worden beleidskaders vastgesteld in een groenbeleidsplan. Hierbij is rekening gehouden met de wensen van bewoners, die via een gerichte enquête input hebben kunnen geven.

Het onderhoud van het openbaar groen wordt voornamelijk in eigen beheer uitgevoerd. Daarbij is groenbeheer de afgelopen jaren de sluitpost geweest van het onderhoud, met name door de inzet van werknemers van de groendienst op huisvuilinzameling en het afvalbrenghstation, alsmede de benodigde bezetting van de gladheidbestrijding en de calamiteitendienst. Het jaar 2022 staat in het teken van de implementatie van het nieuwe beleid en vormt een overgangsjaar naar een (gedeeltelijk) nieuwe beheeraanpak, zowel op technisch als op organisatorisch vlak.

Het omvormen van groenvakken wordt voornamelijk gedaan binnen reconstructieprojecten en in mindere mate bij groot onderhoud. Wel wordt de komende jaren actief ingezet op kleine aanpassingen van de openbare ruimte, ten behoeve van een natuurlijke afvoer van regenwater, waarbij verharding wordt omgevormd naar groen.

Areaal en MJOP

Het budget is mede beperkt omdat in de afgelopen jaren de groei (het areaal) van de gemeente niet is meegenomen in de onderhoudsbudgetten. Nieuwe woonwijken zorgen voor meer onderhoudskilometers en dan moet u als raad de keuze maken of het onderhoudsbudget verdelen over meer kilometers of de extra inkomsten die ervoor staan in de algemene uitkering toe te rekenen aan het onderhoudsbudget. Er is de afgelopen decennia veelal niet gekozen om de areaaluitbreidingen ook in de begroting te verwerken. De extra bijdrage algemene uitkering die hiervoor bedoeld is, is derhalve in de algemene middelen gevloeid.

In 2021 wordt het MJOP opgesteld. Dan kan ook een betere duiding gegeven worden aan het beheerniveau dat uw raad wenst en welke middelen daarbij horen.

Bij reconstructieprojecten wordt het verbeteren van de groenvakken integraal meegenomen. Daarnaast wordt een aantal groenvakken met een te lage kwaliteit verbeterd. We streven naar het creëren van robuuste groenvakken met een hoge ecologische waarde, die tevens goed onderhoudbaar zijn. Hiermee dragen we bij aan een aantrekkelijke leefomgeving in de gemeente Lopik. Bovenstaande is ons inhoudelijk kader, ons streven, dat we realiseren als er budget en/of projectmogelijkheden zijn.

Speeltuinen en Trapveldjes

In lijn met de in 2021 vastgestelde beleidsuitgangspunten voor speelgelegenheden, zetten we in op het in stand houden van het areaal, waarbij de nadruk licht op robuuste speelgelegenheden. Vervangen van toestellen wordt zo lang mogelijk uitgesteld. Om het areaal speeltoestellen met een laag ambitieniveau in stand te houden, nemen de jaarlijkse beheerkosten in de begroting op de lange termijn toe.

Wat mag het kosten?

Sport, cultuur en recreatie (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-1.947	-2.503	-2.035	-2.043	-1.997	-1.969
Baten	280	340	318	318	318	318
Totaal	-1.666	-2.163	-1.717	-1.725	-1.679	-1.651
Sport, cultuur en recreatie (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten per taakveld						
Sportbeleid en activering	-191	-234	-225	-225	-225	-225
Sportaccommodaties	-647	-722	-657	-649	-614	-614
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-76	-209	-97	-97	-97	-97
Musea	-58	-69	-72	-72	-72	-72
Cultureel erfgoed	-11	-301	-32	-32	-32	-7
Media	-109	-107	-107	-107	-107	-107
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-855	-861	-845	-860	-849	-846
Totaal	-1.947	-2.503	-2.035	-2.043	-1.997	-1.969
Baten per taakveld						
Sportbeleid en activering	0	0	0	0	0	0
Sportaccommodaties	265	305	313	313	313	313
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	30	0	0	0	0
Musea	3	0	0	0	0	0
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0
Media	0	0	0	0	0	0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	13	5	5	5	5	5
Totaal	280	340	318	318	318	318
Resultaat	-1.666	-2.163	-1.717	-1.725	-1.679	-1.651

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2022 ten opzichte van de begroting 2021 na wijziging.

Lasten:

De lasten dalen in 2022 door de volgende belangrijke mutaties

- Op het taakveld Sportaccommodaties is een daling van € 48.000 op groot onderhoud (accommodaties en zwembad).
- Op het taakveld Cultureel erfgoed nemen de lasten af met € 269.000. Dit wordt bijna geheel verklaard door de Uitvoeringsprojecten gebiedscommissie, waarvoor in 2022 geen raming meer is opgenomen.
- Tot slot: de uitgaven voor openbaar groen dalen met € 16.000.

Baten:

Er zijn geen grote verschillen te noemen.

6. Sociaal Domein

Beschrijving

Sinds 1 januari 2015 zijn wij als gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdwet, wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Participatiewet.

Wat willen we bereiken?

De komende jaren staan in het teken van werken op drie verschillende niveaus – regulier, taakstelling en onderweg naar opschaling - verwacht in het Sociaal Domein. Dit betekent werken aan het reguliere beleid en de uitvoering op het gebied van Wmo, Jeugdwet en Participatiewet + werken aan de taakstelling sociaal domein + toewerken naar de opschaling. Dit vraagt om een meer onderhandelende/strategische houding. De taakstelling en de ontwikkelingen in het sociale domein vragen om nog meer integraal denken en handelen. Er wordt meer strategisch denken en handelen verwacht: enerzijds loslaten en anderzijds opbouwen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vanuit bovenstaande doelstelling (regulier, taakstelling en opschaling) is gekeken naar wat nodig is om aan de beknopte versie van de taakstelling te werken (in lijn met terugkoppeling VJN aan raad, d.d. 11 mei 2021).

Breed Sociaal Loket (BSL)

In de begroting zijn de incidentele uitgaven van de afgelopen jaren, vanaf 2022 structureel opgenomen. Dit is nodig om de noodzakelijke minimale dienstverlening en taakstellingen te kunnen uitvoeren. Het gaat onder meer over het formaliseren van 2 fte toegangsmedewerkers en inzet voor Leerplicht en Leerlingenvervoer, een veiligheidscoach en ondersteuning in de randvoorwaarden rondom informatievoorziening/Schulinck.

Beleid Sociaal Domein

Voor beleid is extra inzet opgenomen om te werken aan de taakstellingen sociaal domein, voor strategiebepaling in de regio. Voor jeugd op de ontwikkeling naar het werken in een GR verband (nieuwe wettelijke taak).

Om tot deze financiële uitgangspunten te komen is in 2021 een herijkt werkplan vastgesteld door het college. Er is capaciteit beschikbaar gesteld voor het op minimaal niveau uitvoeren van wettelijk noodzakelijke taken, de raadsprioriteiten, noodzakelijke going concern. Hoge prioriteit is toegekend voor het realiseren van de taakstelling sociaal domein. Er is zeer beperkt beleidscapaciteit voor beleidsmonitoring en -ontwikkeling, er is geen capaciteit voor ondersteuning van bestuurlijke zichtbaarheid en voor maatschappelijke waardering.

Ombuigingen Sociaal Domein

Bij vaststelling van de begroting 2021 is een keuze gemaakt ten aanzien van taakstellingen op het sociaal domein. Hierbij is sprake van een schema waarbij we jaar op jaar meer besparen. Tegelijkertijd is er ook sprake van onzekerheid omdat de tekorten toenemen, als gevolg van (te) lage budgetten vanuit het Rijk. De raad wordt actief geïnformeerd over de stand van zaken en de ontwikkelingen via reguliere bestuursrapportages en desgevraagd in bijpraatmomenten.

Samenwerkingsagenda sociaal domein regio Lekstroom 2021-2022

De gemeenten Houten, Nieuwegein, Vijfheerenlanden, IJsselstein en Lopik werken al een groot aantal jaren samen op het brede terrein van het sociaal domein. Het is een samenwerkingsverband, maar geen gemeenschappelijke regeling.

Op het gebied van het sociaal domein zijn er diverse wettelijke ontwikkelingen die we gezamenlijk oppakken.

De vastgestelde innovatie-agenda richt zich op het meer harmoniseren van de werkwijzen om meer efficiency uit de samenwerking te halen.

De komende jaren wordt ook opnieuw aanbesteed voor Wmo en Jeugd. Daarnaast wordt doorgewerkt aan de decentralisatie Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen (gaat in per 2023).

Bij de opzet van de inkoopstrategie is afgesproken dat we inzetten op minder administratieve lasten, voor zowel de aanbieders als de gemeenten en ons administratiekantoor Regionale Backoffice Lekstroom (RBL).

We maken daarbij gebruik van methoden uit andere regio's zoals Brabant. Het opzetten van een inkooptraject betekent een groot beslag op de ambtelijke inzet. Zowel van de medewerkers van BSL als van het team sociaal beleid. We willen de huidige praktijkervaring gebruiken om de nieuwe uitvraag goed te kunnen stellen. Daarnaast moeten we met vijf gemeenten op één lijn komen, wat veel overleg vooraf vraagt.

Wij ramen de bijdragen voor de regio Lekstroom op p.m.

In het bestuurlijk platform sociaal domein Lekstroom (BPSDL) en het gemeentesecretarissenoverleg (GSO) is afgesproken dat de gemeenten naar rato hun personele inzet op het overeengekomen niveau houden.

De afgelopen jaren is het in de gemeente Lopik gelukt om hieraan te voldoen, soms meer dan dat. Hierdoor kunnen we de komende jaren wat minder uren inzet plegen. Dat is ook nodig omdat we nu al wachtlijsten hebben die we niet verder willen laten oplopen.

Wij komen bij u terug als de belangen van Lopik niet voldoende kunnen worden geborgd, dan wel de invoering van de nieuwe werkwijzen niet kan worden opgevangen binnen de bestaande formatie en bestaande bezetting.

Aanpassing systemen en werkwijzen als gevolg van inkoop Lekstroom

Bij de opzet van de inkoopstrategie is als uitgangspunt meegenomen dat we de administratieve lasten zoveel mogelijk verkleinen voor zowel de gemeenten als de aanbieders, waardoor de zorg efficiënter kan worden.

Mocht dat besluit genomen worden dan kan dat betekenen dat er met een ander (ICT) pakket gewerkt gaat worden of dat er nieuwe vormen van aanlevering worden afgesproken. Dat vraagt dan om investeringen in de ICT en in opleiding van de medewerkers. Welke is nu (september) nog niet bekend waardoor we dit op p.m. hebben geraamd.

Regionale backoffice Lekstroom

De administratieve taken voor Wmo en Jeugd zijn samen ondergebracht bij de regionale backoffice (RBL) in Houten, waardoor er meer overzicht en sturingsmogelijkheden zijn.

BSL 3.0

Binnen het BSL zijn we actief bezig met sturen in de toegang. Bij een goede toegang kunnen we invloed op het beheersen van de kosten uitoefenen. Dit doen we door te werken aan de volgende punten:

- Uitgebreide intake: wat kan de inwoner zelf, wat kan het netwerk, wat is mogelijk in het voorliggend veld.
- Eerst onderzoeken of ambulant team van het BSL wat kan betekenen (duidelijk afwegingskader wordt ontwikkeld).
- Bij toekennen van maatwerk: korter, duidelijk doel en resultaat (strenger indiceren)
- Bij herindicatie kijken wat is bereikt, is maatwerk nog nodig, hoelang? (duidelijke prestatieafspraken).
- Samenwerking met voorliggend veld, op- en afschalen.
- Procesbeschrijving en werkwijze wat betreft veiligheid casuïstiek en de samenwerking met SAVE/Veilig Thuis.
- Werkinstructie met een omschrijving/invulling van proces- en casusregie.
- Inzet Praktijk Ondersteuner Huisarts (POH)
- Afstemming beleid en uitvoering:
 - Samen prioriteren
 - Afstemming ontwikkelingen regio en BSL
 - Beleid sluit aan bij casusoverleg
 - Samen ontwikkelen van beleidsregels

Bovenstaande moet leiden tot minder inzet van maatwerk en korte duur van inzet van maatwerk.

We hebben ook te maken met niet-beïnvloedbare ruimte. Dit zijn:

- Aantallen van aanmeldingen
- Ontstaan van verergering problematieken oa door corona
- Meerkosten bij Stichting Veilig Midden Nederland (SVMN)
- Abonnementstarief
- Bovenregionale afspraken
- Oplopende wachtlijsten
- Verwijzingen naar maatwerk door o.a. de huisartsen

A. Jeugdzorg

In het voorjaar van 2021 is een nieuwe verordening Jeugd en Wmo vastgesteld. Later in het jaar zijn de bijbehorende beleidsregels vastgesteld. Hierdoor wordt hulp gericht ingezet en worden mogelijk besparingen gerealiseerd zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit. Het belang van het kind is leidend waarbij we ervan uitgaan dat hulp, zo dichtbij mogelijk, de voorkeur heeft.

Zowel de gemeente als huis- en jeugdartsen kunnen een beschikking voor geïndiceerde (jeugd)hulp afgeven. Binnen de gemeente Lopik geldt het BSL als de toegang voor jeugdhulp vanuit de jeugdwet en ondersteuning vanuit de Wmo. De praktijkondersteuners voor huisartsen fungeren als belangrijke schakel tussen huisartsen, het BSL en de (specialistische) jeugd-GGZ.

Bij zwaardere vormen van jeugdhulp wordt de zorg op beschikking afgegeven. Het gaat daarbij om (grotweg): ondersteuning bij (problemen bij) de opvoeding, geestelijke gezondheidszorg en ondersteuning voor kinderen en jongeren met een beperking.

(Boven-)regionale samenwerking

In 2021 is via het landelijk actieprogramma Zorg voor de Jeugd (2018) de transformatie van jeugdzorg lokaal en (boven)regionaal verder vormgegeven. De ingezette regionale (transformatie)projecten die, ook voor Lopik, als doel hebben de effectiviteit te verhogen en grip te krijgen op de kosten, lopen door. De begroting is daarbij leidend.

We blijven inzetten op een effectieve (keten)samenwerking in het belang van jeugdigen die in hun ontwikkeling worden bedreigd.

Doelgroepenvervoer jeugdigen

Voor het vervoer van jeugdigen naar en van de locatie van de hulpverlening kan, onder voorwaarden, een beschikking worden afgegeven. Hierbij gelden de voorwaarden jeugdige niet zelfstandig kan reizen en de verzorgers of het netwerk dit vervoer niet zelf kunnen verzorgen. De uitvoer van de regeling is bij het BSL belegd. Per 2022 gaat het woonplaatsbeginsel worden toegepast. Najaar 2021 worden we door de RBL geïnformeerd over de effecten voor Lopik.

B. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

De focus in 2022 is gericht op het verder vormgeven van de inkoopstrategie Wmo begeleiding groep (gaat in per 2023). De individuele begeleiding volgens de nieuwe inkoopstrategie gaat in per 2022. Er is voor gekozen om de twee inkooptrajecten voor Wmo en Jeugd zoveel mogelijk op elkaar aan te laten sluiten. De inkoopstrategie voor Wmo Individuele begeleiding is in afstemming met het inkoopteam van Jeugdhulp, het sociaal team en in nauwe samenwerking met aanbieders en maatschappelijke partners opgesteld.

Het uiteindelijke doel is: Hulp en ondersteuning die het best past voor inwoners binnen de Lekstroom en die ook de kosten beheersbaar houdt.

Op hoofdlijnen bezien beoogd de inkoopstrategie de volgende punten:

- We willen dat het voorliggend veld en informele ondersteuning meer wordt ingezet. Door inwoners zelf, door sociale teams, door zorgaanbieders.
- We willen dat Sociale Teams meer de regie pakken. We noemen dit casusregie.
- We willen hiervoor contracten met zorgaanbieders, die zich willen verbinden aan deze visie.

Algemene voorzieningen Wmo

Voortzetting van beleid en uitvoering van de afgelopen jaren: wij hebben een aantal algemene voorliggende voorzieningen. Het gaat om laagdrempelige dagbesteding en lokale vervoersvoorzieningen. Ook verzorgt en organiseert Pulse veel voorzieningen en activiteiten, zoals het mantelzorgcafé, het vrijwilligerssteunpunt en een vervoersproject (Automaatje van ANWB).

Huishoudelijke hulp

Huishoudelijke ondersteuning wordt ingezet in situaties waarin de inwoner verminderd in staat is om de regie over het huishouden te voeren. Door de vergrijzing neemt de vraag naar huishoudelijke hulp toe. Daarnaast nemen de kosten toe doordat de tarieven van thuiszorgmedewerkers stijgen vanwege een inflatiecorrectie en cao-aanpassingen, maar ook vanwege de aanzuigende werking van het abonnementstarief. Het huidige aansluitende beleid wordt in 2022 voortgezet. Met behulp van de nieuwe beleidsregels Wmo en Jeugd kunnen we in

de toegang strenger kijken naar de noodzaak voor een voorziening, inzet van netwerk en inzet op zelf doen.

Innovatiefonds

Het innovatiefonds, dat onder de Algemene Subsidieverordening (ASV) een plek heeft gekregen, is een middel om inwonersinitiatieven te stimuleren, te ondersteunen en te faciliteren, net zoals dat in de afgelopen jaren het geval is geweest. Door het mede mogelijk maken van inwonersinitiatieven kan de participatie en betrokkenheid van inwoners met en voor elkaar vergroot worden. Vanuit het fonds kan een subsidie worden gegeven als impuls bij het opstarten van een project.

Doelgroepenvervoer Wmo

De regiotaxi is voor iedereen te gebruiken, ook als iemand geen Wmo-indicatie heeft. In 2017 droeg de provincie Utrecht nog financieel bij aan de Regiotaxi, deze bijdrage wordt geleidelijk afgebouwd naar € 0 in 2024. Provincie en gemeenten staan daardoor voor de uitdaging de komende jaren vorm te geven aan een nieuwe invulling van een samenhangend en inclusief vervoerssysteem dat duurzaam en betaalbaar is.

In oktober 2021 wordt een besluit genomen over de inhoudelijke invulling en samenwerkingsschaal en -vorm ten aanzien van het Wmo vervoer. Het jaar 2022 en verder zullen worden gebruikt voor de uitwerking en implementatie hiervan, zodat de vernieuwing per 2024 een feit is.

Beschermd Wonen (BW) en Maatschappelijke Opvang (MO)

De uitvoering en inkoop van Beschermd Wonen (BW) en Maatschappelijke Opvang (MO) organiseren we sinds 2015 in de U16 regio, waarin Utrecht de centrumgemeentefunctie vervult en hiervoor ook de middelen ontvangt. We staan nu aan de vooravond van de volgende fase in de decentralisatie. Elke gemeente krijgt vanaf januari 2023 zelf in fasen de (budgettaire) verantwoordelijkheid voor BW. Er is een regionale projectgroep onder leiding van een regionale projectleider en er is een regionaal plan met lokale subplannen waarin is beschreven welke bouwstenen elke gemeente moet realiseren.

Zorgfraude

In 2021 is gestart met de uitvoering van het plan van aanpak zorgfraude, met als doel te komen tot een Lekstroombreed zorgfraudeteam. Het gaat hierbij om een 2-jarige pilot, waarbij de coördinator en de toezichthouder aansluiten bij de Regionale sociale recherche Nieuwegein.

C. Participatiewet: werk en inkomen

De Participatiewet heeft tot doel iedereen die (deels) kan werken naar (vrijwilligers)werk te leiden. De gemeente is ook aan zet om mensen met een arbeidsbeperking te ondersteunen bij participatie, re-integratie en inkomen. Voor de gemeente Lopik voert de Gemeenschappelijke Regeling Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) de Participatiewet uit.

Lokaal werkteam Lopik en implementatie innovatie-agenda, WIL 3.0

Sinds 2019 is, als uitwerking van de innovatie-agenda WIL-gemeenten, de werkdienstverlening in de WIL gemeenten deels uitgevoerd door de lokale

werkteams. In de lokale werkteams werken WIL, de gemeente en andere partners samen aan het vergroten van de participatie (betaald en onbetaald) van inwoners waarbij gebruik wordt gemaakt van de lokale infrastructuur en lokale werkgevers. In 2021 is de evaluatie innovatie-agenda uitgevoerd en een advies opgesteld over het vervolg van lokaal werken, de herijking van de opdracht aan WIL en de samenwerking tussen WIL en de gemeenten. Besluitvorming hierover in de raden staat gepland voor november 2021. Aan de implementatie van het lokaal werken en de Innovatie-agenda zijn zowel op lokaal niveau als op het niveau van GR WIL (eenmalig) extra kosten verbonden. Voor het lokale deel geldt dat dit wordt meegenomen in het voornoemde raadsvoorstel, voor het regionale deel geldt dat dit wordt meegenomen in de (mogelijke) eerste begrotingswijziging WIL 2022 na het kaderstellend raadsdebat van oktober 2021.

Begroting en beleidsplan WIL 2022

In 2022 blijft WIL uitvoering geven aan de bestaande dienstverlening op het gebied van inkomen, inkomensondersteuning en werk conform de bedoeling en de leidende principes van WIL en de afspraken die de gemeente en WIL hierover hebben gemaakt. Dit inclusief Matchingsteam waarin de Poort van WIL, het WGSP en de lokale werkteams samenwerken om kansrijke klanten snel terug te leiden naar de arbeidsmarkt. In 2022 is beperkt sprake van nieuwe beleidsontwikkelingen, voornamelijk alleen de wet inburgering. Daarnaast zullen de wet SUWI en het Breed Offensief (ingegaan per 2021) ook in 2022 effect hebben. Beide wetten richten zich op harmonisatie en meer uniformiteit van de werkgeversdienstverlening op het niveau van de arbeidsmarktregio. WIL en de gemeenten werken gezamenlijk de consequenties uit.

De begroting 2022 bouwt voort op de begroting 2021: de 'nullijn' wordt doorgezet met als uitgangspunt dezelfde dienstverlening, financiële en formatieve kaders. Het aantal bijstandshuishoudens voor 2022 wordt gelijk gehouden aan het aantal in de begroting 2021. Onduidelijkheid en onzekerheid over de effecten van de coronacrisis, maar ook over de bovengenoemde herijking van de opdracht aan WIL maken een betrouwbare, meer gedetailleerde uitwerking onmogelijk. In oktober 2021 is een kaderstellend raadsdebat georganiseerd over financiën, dilemma's en keuzes voor 2022. Inhoudelijke en financiële aanpassingen op de Begroting WIL 2022 naar aanleiding van het kaderstellend raadsdebat zullen worden verwerkt in de eerste begrotingswijziging WIL 2022 en voor zienswijze aan de raad worden voorgelegd.

Nieuw beschut werk (NBW)

Beleid en uitvoering van de afgelopen jaren worden voortgezet. Dit betekent onder meer dat NBW pas wordt ingezet als er geen andere, meer reguliere, mogelijkheid is op werk en dat NBW-plekken bij voorkeur worden gezocht bij reguliere werkgevers. Wanneer dat niet lukt is WerkwIJS preferred supplier. Het aantal positieve indicaties neemt toe. Voor Lopik is de verwachting dat in 2022 het quotum (fictieve taakstelling) van 5 plekken zal worden bereikt. Wanneer er meer positieve adviezen komen is sprake van wachtlijstbeheer. Meer plekken, maar ook het wachtlijstbeheer, gaan gepaard met extra kosten voor de gemeente Lopik.

Lokale uitvoering Wet sociale werkvoorziening

Sinds 2019 is WIL verantwoordelijk voor de dienstverlening aan de Wsw-medewerkers en voor alle administratieve werkgeverstaken voor de Wsw-ers. De

Wsw-ers zijn formeel in dienst van de gemeente. De lokale uitvoering waarbij de gemeente, WIL en (in mindere mate) WerkwIJSS een rol hebben is in 2021 geëvalueerd. Op basis hiervan zijn aanbevelingen gedaan voor verbeteringen in de lokale uitvoering en samenwerking. Waar mogelijk is hiermee meteen aan de slag gegaan, dit loopt door in 2022.

Ten aanzien van de kosten voor de uitvoering van de Sw-taken is met WIL voor 4 jaar een bedrag gefixeerd (2019 tot en met 2022). In 2022 moeten hierover nieuwe afspraken worden gemaakt voor 2023 en verder.

WerkwIJSS en WerkwIJSS Schoon

Het bedrijfsplan en de begrotingen 2022 bouwen voort op de ingezette koers van de afgelopen jaren. Financieel is sprake van een verdere stijging van de kosten per beschutte leerwerkplek ten opzichte van 2021. Dit is vooral het gevolg van een afname van het aantal vooraf ingekochte leerwerkplekken (door de deelnemende gemeenten gezamenlijk). Voor Lopik betekent dit een hogere bijdrage. Daarnaast daalt de detachingsvergoeding vanuit WerkwIJSS Schoon naar nul. Het is van belang dat het financieel resultaat van beide stichtingen verbetert. Dit is een gezamenlijke opgave van de gemeente(n) en WerkwIJSS.

Nieuwe Wet Inburgering

De nieuwe Wet Inburgering treedt in werking vanaf 2022. Het doel van deze wet is dat inburgeraars snel en volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving, het liefst door middel van betaald werk. Gemeenten krijgen hiermee de regie voor de uitvoering van de inburgering. Lopik wordt verantwoordelijk voor de begeleiding en ondersteuning van inburgeraars en de inkoop en de kwaliteit van het inburgeringsaanbod. Gemeenten ontvangen hiervoor rijksmiddelen. Deze zijn echter naar verwachting onvoldoende om de wet naar behoren uit te voeren. Voor Lopik kan dit betekenen dat een aantal onderdelen in mindere mate worden uitgevoerd. Gemeenten krijgen jaarlijks een taakstelling opgelegd voor het aantal te huisvesten statushouders.

Wat mag het kosten?

Sociaal domein (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-14.805	-12.719	-11.212	-11.012	-10.869	-10.848
Baten	5.743	2.794	2.007	2.007	2.007	2.007
Totaal	-9.062	-9.925	-9.205	-9.005	-8.862	-8.841
Sociaal domein (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten per taakveld						
Samenkracht en burgerparticipatie	-836	-886	-869	-864	-800	-779
Wijkteams	-1.228	-1.508	-1.526	-1.490	-1.490	-1.490
Inkomensregelingen	-6.420	-3.973	-3.052	-3.085	-3.106	-3.106
Begeleide participatie	-906	-937	-943	-943	-943	-943
Arbeidsparticipatie	-227	-231	-265	-195	-195	-195
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-131	-222	-223	-223	-223	-223
Maatwerkdienstverlening 18+	-1.834	-1.812	-1.799	-1.800	-1.800	-1.800
Maatwerkdienstverlening 18-	-2.636	-2.550	-1.960	-1.838	-1.738	-1.738
Geëscaleerde zorg 18+	-13	-28	-10	-10	-10	-10
Geëscaleerde zorg 18-	-573	-573	-565	-565	-565	-565
Totaal	-14.805	-12.719	-11.211	-11.012	-10.869	-10.848
Baten per taakveld						
Samenkracht en burgerparticipatie	97	89	90	90	90	90
Wijkteams	0	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	5.405	2.499	1.711	1.711	1.711	1.711
Begeleide participatie	186	125	125	125	125	125
Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18+	55	81	81	81	81	81
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Totaal	5.743	2.794	2.007	2.007	2.007	2.007
Resultaat	-9.062	-9.925	-9.203	-9.005	-8.862	-8.841

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2022 ten opzichte van de begroting 2021 na wijziging.

Lasten:

In 2022 dalen de uitgaven op dit programma met € 1,578 mln. ten opzichte van 2021. Dit is met name het gevolg van de volgende posten:

Taakveld Inkomensregelingen: In 2021 zijn de budgettaire neutrale uitgaven van € 395.000 van de Tozo-regeling³ incidenteel geraamd. In 2022 is deze post (nog) niet aan de orde.

Ook de lasten voor de TONK (tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten) zijn in 2022 niet geraamd, dit betekent een verlaging van € 76.000.

- De uitgaven voor de BUIG zijn in 2022 € 378.000 lager geraamd
- Lagere uitvoeringskosten WIL: € 92.000
- In 2022 is een incidenteel bedrag van €70.000 opgenomen ten behoeve van de Implementatie innovatie-agenda WIL-gemeenten

Maatwerkdienstverlening 18- (minder lasten van € 590.000):

- Op grond van de meicirculaire 2021 is een stelpost voor minder kosten Voogdij vanaf 2022 (€ 394.000) opgenomen.
- De oplopende taakstelling 2021 sociaal domein levert een € 100.000 minder begrote lasten in 2022.
- Incidentele raming in 2021 voor inhuur (€ 100.000)

Geëscaleerde zorg 18+:

- De lasten dalen met € 18.000 doordat er in 2021 een incidentele post was opgenomen voor de brede aanpak dak- en thuislozen.

Baten:

In 2022 zijn de baten op het taakveld Inkomensregelingen gedaald met €787.000. Zoals bij de lasten is toegelicht, wordt dit veroorzaakt door de incidentele gelden van de Tozo-regeling in 2021 (€ 395.000) en in samenhang met de aframing van het Buigbudget in 2022 een lagere Rijksbijdrage van € 392.000.

Verbonden partijen:

WIL

Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) biedt een financieel vangnet voor inwoners van de Lekstroom-gemeenten die niet economisch zelfredzaam zijn. Daarnaast zet WIL zich in voor de re-integratie van mensen met een uitkering op de arbeidsmarkt en biedt zij inkomensondersteuning (inclusief schuldhelpverlening) aan inwoners om armoede, schulden en sociale uitsluiting te bestrijden.

WIL is de regionale uitvoeringsorganisatie voor werk, inkomensondersteuning en schuldhelpverlening voor de Lekstroom-gemeenten Lopik, Houten, IJsselstein en Nieuwegein. Het doel van deze samenwerking is een meer effectieve uitvoering en het bieden van een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening.

Sinds 2019 geeft WIL ook uitvoering aan taken op het gebied van de Wsw wat voorheen door het sociaal werkbedrijf PAUW Bedrijven werd gedaan. Daarbij gaat

³ De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

het zowel om dienstverlening richting de Wsw-ers (het zorgen voor passende en volwaardige banen door middel van matching, plaatsing, begeleiding etc.), backoffice taken (betalen van salarissen, administratie van detacheringsovereenkomsten en contracten etc.) als de dienstverlening aan werkgevers en inleners.

De werkvormen zoals PAUW Bedrijven kon inzetten (groen, schoonmaak en beschut), blijven behouden in de vorm van een aantal stichtingen. Voor de Lekstroom-gemeenten gaat het m.n. om de stichtingen WerkwIJS en WerkwIJS Schoon. De gemeenten zijn belangrijke opdrachtgevers voor deze stichtingen. De mogelijkheden voor detachering of begeleid werken bij reguliere werkgevers blijven eveneens behouden.

WerkwIJS en WerkwIJS Schoon

Sinds 1 januari 2019 bieden de stichtingen WerkwIJS en WerkwIJS Schoon leerwerkplekken voor inwoners van m.n. de Lekstroom-gemeenten met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het gaat met name om inwoners met een Sw-indicatie, inwoners met een indicatie Nieuw Beschut of inwoners met een indicatie voor de Banenafpraak banen (garantiebanen). De bedrijfsactiviteiten van WerkwIJS en WerkwIJS Schoon zijn verpakken, montage en metaal en schoonmaakwerkzaamheden.

Stichting Urgentieverlening West-Utrecht

De Stichting Urgentieverlening West-Utrecht is gemandateerd om aanvragen van woningzoekenden uit de regio West-Utrecht met een urgentieverklaring voor sociale huurwoningen te behandelen.

De verklaringen worden afgegeven door de stichting op basis van de Huisvestingsverordening regio Utrecht 2019, gemeente Lopik. Deze is vastgesteld door uw raad. Er is geen eigen visie van de stichting voor de realisatie van de doelstelling uit de programma's van de begroting.

De deelnemende gemeenten zijn de gemeente De Ronde Venen, Lopik, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht en Woerden.

7. Volksgezondheid en milieu

Beschrijving

Met dit programma wordt invulling gegeven aan wettelijke taken op het gebied van volksgezondheid en milieu zoals (huishoudelijk) afval, riolering en beheer van open water. Daarnaast is op deze terreinen sprake van aanvullend lokaal beleid.

Wat willen we bereiken?

De beoogde maatschappelijk effecten en doelen zijn:

1. Een milieu hygiënisch verantwoorde leefomgeving voor mens en dier;
2. Bescherming en bevordering van de volksgezondheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Openbare gezondheidszorg en Jeugdgezondheidszorg

Op grond van de Wet Publieke Gezondheid (WPG) zijn gemeenten verantwoordelijk voor de publieke gezondheid. Voor Lopik en 25 andere gemeenten uit de regio Utrecht, voert de GGDrU de taken uit deze wet uit. Het gaat dan om taken ter bescherming van de gezondheid (bijv. infectieziektenbestrijding), ter bevordering van de gezondheid (bijv. gezondheidsonderzoek), Toezicht en Advies (bijv. inspecties Kinderopvang) en de Jeugdgezondheidszorg (bijv. basispakket 0-18 jaar).

Regionale Energie Strategie

In 2021 wordt de Regionale Energie Strategie 1.0 (RES) vastgesteld. In het laatste kwartaal van 2021 wordt er begonnen met het opstellen van een Uitvoeringsplan. Hierin zullen onder meer de verwachte kosten en de wijze van dekking van deze kosten worden meegenomen. Tevens wordt er in de Lopikerwaard (Woerden, Montfoort, Oudewater, IJsselstein en Lopik) gezocht naar invulling voor het in 2022 opstellen van een inpassingsplan, als verdere uitwerking van het door u in 2021 vastgestelde toets- en afwegingskader voor de grootschalige opwek van duurzame energie.

Transitievisie Warmte

In 2021 wordt begonnen met het opstellen van een Transitievisie Warmte (TVW), die in 2022 ter besluitvorming zal worden voorgelegd. De TVW betreft de eerste (technische) analyse op het gebied van de warmtevraag, bedoeld als uitgangspunt voor het gasvrij maken van de woningvoorraad zoals beschreven in het Klimaatakkoord.

Riolering

Vanuit de Nederlandse wetgeving is de gemeente als rioolbeheerder verantwoordelijk voor de ontvangst en afvoer van (afval)water. Het beheer van het riool bestaat op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

1. Reinigen van het riool.
2. Klein onderhoud en dagelijks beheer; zoals repareren van plaatselijke schades en verzakkingen, verhelpen van rioolverstoppingen en verhelpen van gemaalstoringen.
3. Groot onderhoud; Intern repareren van gehele rioolstrengen en/of gemalen.

4. Rioolreconstructie; Vervangen van gehele rioolstrengen, integraal met andere beheerdisciplines, zoals wegen en groen. Vervangen van gemalen of substantiële onderdelen daarvan.

Het riool in de gemeente Lopik wordt beheerd op basis van het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Lopik 2017-2023 (GRP). De actualisatie van het GRP staat eind 2021 gepland, integraal met de MJOP's van de overige beheerdisciplines. In het nieuwe GRP worden enkele oude beleidskeuzes heroverwogen, waarmee 2022 een overgangsjaar wordt voor de implementatie van de nieuwe beleidskeuzes.

De komende jaren staan er enkele vervangingen, renovaties en reparaties van het vrijval riool gepland. Deze projecten worden gedekt door de lopende kredieten en de stelpost kapitaallasten. In lijn met het VGRP wordt vanuit duurzaamheids-overwegingen bij vervangingen een gescheiden rioolsysteem aangelegd waarbij het hemelwater wordt afgekoppeld van het vuil water. Tevens wordt ingezet op kleine aanpassingen van de openbare ruimte, ten behoeve van een natuurlijke afvoer van regenwater. Daarnaast staan diverse vervangingen en renovaties van rioolgemalen met bijbehorende elektrische besturing en telemetriesystemen op het programma.

Binnen het samenwerkingsverband 'Water en klimaat' werkt de gemeente samen met buurgemeentes en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden op het gebied van de waterketen en klimaatadaptatie.

Afvalverwijdering en verwerking

De meerjarenbegroting gemeente Lopik "bijdragen gemeenschappelijke regelingen" voor 2022 en verder, houdt rekening met een bijdrage van € 553.338. De begroting 2022 van de AVU gaat uit van € 564.957. Door het naar beneden bijstellen van de verwachte tonnages, zal de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling lager uitvallen en redelijk overeenkomen met onze meerjarenbegroting.

Wat mag het kosten?

Volksgezondheid en milieu (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-4.546	-4.697	-4.485	-4.517	-4.482	-4.465
Baten	3.659	3.950	4.191	4.305	4.305	4.305
Totaal	-887	-747	-294	-212	-177	-160
Volksgezondheid en milieu (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten per taakveld						
Volksgezondheid	-571	-575	-558	-558	-558	-558
Riolering	-1.526	-1.589	-1.554	-1.666	-1.631	-1.631
Afval	-1.715	-1.827	-1.672	-1.672	-1.672	-1.655
Milieubeheer	-645	-618	-610	-530	-530	-530
Begraafplaatsen en crematoria	-90	-88	-90	-90	-90	-90
Totaal	-4.546	-4.697	-4.485	-4.517	-4.482	-4.465
Baten per taakveld						
Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0
Riolering	1.621	1.688	1.814	1.926	1.926	1.926
Afval	1.855	2.180	2.292	2.292	2.292	2.292
Milieubeheer	63	1	1	1	1	1
Begraafplaatsen en crematoria	120	82	85	86	86	86
Totaal	3.659	3.950	4.191	4.305	4.305	4.305
Resultaat	-887	-747	-294	-212	-177	-160

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2022 ten opzichte van de begroting 2021 na wijziging.

Lasten:

In 2022 dalen de lasten met € 212.000. deze daling is voornamelijk veroorzaakt door het vervallen van de post compensabele BTW geldt ook voor riolering en afval (zie ook programma 0).

Baten:

In het kader van de kostendekkendheid en de aanbevelingen van de financiële scan is in 2022 hogere baten geraamd bij afval en riool ten opzichte van 2021. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de paragraaf Lokale heffingen.

Verbonden partijen:

Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)

De RUD is een organisatie die vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieu- en bodemtaken uitvoert en taken heeft op het gebied van luchtvaart, vuurwerk en toezicht en handhaving van groene wetten.

De RUD is een gemeenschappelijke regeling met 12 deelnemers. Elke deelnemer draagt naar rato bij aan de vaste kosten van de RUD. De te betalen variabele kosten per deelnemer zijn gebaseerd op het af te nemen takenpakket.

GGDrU

De Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU) is een gezondheidsdienst op basis van een gemeenschappelijke regeling tussen 26 gemeenten in de regio Utrecht. Deze gezondheidsdienst heeft tot taak de volksgezondheid te beschermen en bevorderen.

AVU

De AVU is een gemeenschappelijke regeling volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen en is in 1984 opgericht. Alle Utrechtse gemeenten zijn deelnemer in deze GR. Afvalverwijdering vraagt om een goede balans tussen serviceverlening, kostenbeheersing en milieuzorg. De Afval Verwijdering Utrecht (AVU) werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen en draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht. Dit met zoveel mogelijk terugdringen van de belasting op het milieu tegen aanvaardbare kosten. Er zijn grote veranderingen in de contractafspraken met betrekking tot de afvalstromen "verpakkingen en grof huishoudelijk afval". Zo worden er vanaf 2021 geen post-collection-kosten voor de verpakkingen meer opgenomen en is grof huishoudelijk afval per 2022 geen onderdeel meer van brandbaar afval, maar wordt als aparte afvalstroom in de begroting verwerkt en weergegeven.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing

Beschrijving

Dit programma voorziet in de instrumenten om de ruimtelijke inrichting van onze gemeente te regelen zodat alle functies, in de juiste balans, een plek krijgen. Daarnaast voorziet het programma in de bouw van woningen die aansluiten bij de behoefte van onze inwoners.

Wat willen we bereiken?

De beoogde maatschappelijk effecten en doelen zijn:

1. Een plezierig woon- en leefklimaat met aandacht voor het open weidegebied en de ruimtelijke kwaliteiten van de lintbebouwing;
2. Voldoende woningaanbod voor de verschillende doelgroepen;
3. Een ruimtelijk beleid dat ervoor zorgt dat economische, ecologische, landschappelijke en individuele belangen in balans zijn;
4. Zoveel mogelijke actuele bestemmingsplannen (vooruitlopend op de Omgevingswet).
5. Als dragers van beeldkwaliteit in onze landelijke gemeente is het van belang dat cultuur historische waardevolle objecten in stand blijven gelegen in de open structuur van de Lopikerwaard.
6. Kansen bieden voor toekomstige initiatieven op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling om de beschreven culturele kwaliteiten van de gebouwde en ongebouwde elementen te behouden en/of te versterken.
7. Stimuleren van het nemen van gewenste bouw initiatieven met versterking van de beeldkwaliteit bij ruimtelijke ontwikkelingen en concrete bouwplannen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Landelijk gebied

Het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte voor het Landelijk gebied is in de laatste fase van de procedure om te komen tot vaststelling. De verwachting is dat begin 2022 het bestemmingsplan inclusief de beantwoording van de zienswijzen aan de raad kan worden aangeboden met het advies om het plan vast te stellen. Na vaststelling zullen alle indieners van zienswijze worden geïnformeerd over het besluit van de raad op hun reactie. Rekening moet worden gehouden met eventuele beroepsprocedures bij de Raad van State tegen het bestemmingsplan.

De kernen

Voor de kernen van Lopik wordt een nieuw bestemmingsplan voorbereid. Het plangebied bestaat uit de kernen van Lopik met uitzondering van Polsbroekerdam en Willige Langerak. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de 12^e tranche van de Crisis- en herstelwet en wordt een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte opgesteld. De planning is er op gericht om in oktober 2021 het voorontwerp van dit bestemmingsplan ter inzage te leggen. Afhankelijk van de hoeveelheid en de inhoud van eventuele inspraakreacties zal het ontwerp bestemmingsplan Kernen van Lopik in het eerste kwartaal van 2022 ter inzage kunnen worden gelegd. Dat is voor de beoogde inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 juli 2022.

Ruimtelijk beleid

De bestemmingsplannen 'Landelijk gebied' en 'Kernen van Lopik' zijn opgesteld met de verbrede reikwijdte. Dit houdt in dat er directe verbindingen in de regels van het bestemmingsplan zijn opgenomen met ruimtelijke beleidsnota's die de gemeente Lopik heeft vastgesteld. Om deze werking goed te laten functioneren, is het herzien van deze beleidsstukken het komende jaar van belang. Naast het belang voor de werking van deze bestemmingsplannen, zorgt het ook voor een efficiëntere behandeling van ruimtelijke initiatieven van derden. Een duidelijk beleidskader geeft handvaten voor de beoordeling van deze initiatieven. Waardoor de doorlooptijd voor de initiatiefnemers verkort kan worden.

Door de extra structurele en incidentele middelen die zijn opgenomen in de begroting 2022 is het mogelijk om noodzakelijk planologische werkzaamheden uit te voeren.

Omgevingswet

De inwerkingtreding en implementatie van de Omgevingswet is recentelijk uitgesteld tot 1 juli 2022.

Met de komst van de Omgevingswet wordt een andere manier van werken beoogd en daarmee verandert het werk in de fysieke leefomgeving voor gemeenten. Het proces om te komen tot implementatie van de Omgevingswet is verwoord in een procesplan. Dat procesplan is erop gericht om de vereiste cultuuromslag te maken en in ieder geval datgene te doen wat wettelijk verplicht is voor de invoering van de Omgevingswet. Door de beperkte capaciteit blijft invoering een uitdaging en de herhaaldelijke uitstel van de Omgevingswet brengt ook weer uitdagingen met zich mee op organisatorisch alsook financieel vlak. In 2022 en 2023 zal tevens een Omgevingsvisie moeten worden opgesteld. In totaal zal hier ca € 160.000 voor benodigd zijn. Het overgrote deel van het werk zal in 2022 moeten worden gedaan. Er moet een visie zijn over alle beleidsvelden en thema's die de Omgevingswet raakt.

In de begroting 2022 zijn incidenteel personeel en investeringen opgenomen die verdere invoer van de Omgevingswet mogelijk maakt. Aangezien de invoeringsdatum diverse malen is uitgesteld is er nog een budget beschikbaar, hiermee is rekening gehouden in de begroting 2022.

In 2022 gaat het om:

- Incidenteel personeel: € 110.000
- Omgevingsvisie: € 130.000
- Structurele kosten DSO: € 26.000

De structurele financiële effecten zijn nog niet volledig bekend, maar gebaseerd op analyses van omliggende gemeenten moet wel gedacht worden aan een structureel negatief effect van minimaal € 100.000 tot ca € 200.000. Hierdoor zal voor volgend jaar en in de daaropvolgende jaren waarschijnlijk nog diverse malen een herijking moeten worden gedaan.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Met het uitstel van de Omgevingswet, wordt ook de inwerkingtreding van de Wkb uitgesteld tot 1 juli 2022. Met de Wkb verschuift de focus van het vooraf verkrijgen van een vergunning naar het tijdens en achteraf kunnen aantonen dat wordt voldaan

aan de eisen uit het Bouwbesluit 2012 en andere afgesproken kwaliteitseisen. De Wkb introduceert een systeem van kwaliteitsborging, waarmee de markt verantwoordelijk wordt voor het toetsen van en toezicht op bouwaanvragen en -vergunningen. Vooral nog voor een deel van de aanvragen, namelijk gevolgklasse 1. Dat zijn de 'eenvoudigste' categorie bouwwerken, denk hierbij aan lage woningen en bedrijfsgebouwen. Een schatting is dat het voor de gemeente Lopik om 80% gevolgklasse 1-aanvragen gaat. In beginsel betekent dat een aanzienlijke vermindering van het werk voor de bouwplantoetsers en toezichthouders. In beginsel, omdat er wellicht door de Wkb ook taken bijkomen voor de gemeente.

Zowel de Omgevingswet als de Wkb hebben impact op de inkomsten uit Leges. Naast aanpassing van de geschatte inkomsten en opbrengsten die over de afgelopen jaren was begroot, zal er ook veel minder leges voor de activiteit bouwen kunnen worden geheven. Een impactanalyse van de gevolgen zal op korte termijn worden gemaakt.

Historische gebouwen/monumenten

De Cultuur Historische Waarde kaart (CHW-kaart) die is vastgesteld in 2017 vormt samen met de eerder vastgestelde archeologische bodemverwachtingenkaart een basis voor het nieuwe omgevingsplan, gemeente-breed. In het bestemmingsplan Landelijk Gebied met verbrede reikwijdte wordt verwezen naar De CHW-kaart.

Overige Volkshuisvesting

De huidige woonvisie loopt af in 2022. Het is noodzakelijk om in 2022 een nieuwe woonvisie op te stellen, vooral omdat deze visie ook input is voor het provinciale regionaal programmeren. Het provinciaal programma Wonen en Werken vormt de basis voor de ontwikkeling van woningbouwlocaties.

Zeker in tijden van het versnellen van woningbouw is het zaak dat de gemeentelijke visie actueel is. En een actuele visie is tevens gewenst omdat op die manier de belangen van de Lopikse kernen op het gebied van volkshuisvesting geborgd kunnen worden. Zonder actuele visie lopen we bij de vorming van een nieuwe gemeente anders wellicht kansen mis om in (kernen) van Lopik woningbouw te kunnen ontwikkelen.

Wat mag het kosten?

Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	-1.772	-2.396	-2.042	-1.253	-1.212	-1.223
Baten	643	700	457	457	457	457
Totaal	-1.129	-1.696	-1.585	-796	-755	-766

Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten per taakveld						
Ruimtelijke ordening	-747	-1.322	-959	-426	-396	-396
Wonen en bouwen	-1.025	-1.074	-1.083	-826	-815	-826
Totaal	-1.772	-2.396	-2.042	-1.253	-1.212	-1.223
Baten per taakveld						
Ruimtelijke ordening	312	250	0	0	0	0
Wonen en bouwen	331	450	457	457	457	457
Totaal	643	700	457	457	457	457
Resultaat	-1.129	-1.696	-1.585	-796	-755	-766

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2022 ten opzichte van de begroting 2021 na wijziging.

Lasten:

Ruimtelijke ordening

- In 2022 dalen de lasten met name doordat er in 2021 een incidentele last van € 375.000 was opgenomen voor een bijdrage aan de Regionale flexpool woondeal.
- Er zijn minder kosten projecten van € 350.000 (o.a. Snippergroen en de kernen van Lopik) en meerkosten voor formatie R.O. van € 280.000 en voor mogelijke vergoeding Planschade (€ 95.000). De laatst twee posten zijn toegelicht in de NvU.

Baten:

Ruimtelijke ordening

- Tegenover de last voor de Regionale flexpool stond in 2021 een baat van € 250.000, die eveneens vervalt in 2022.

Stichting Urgentieverlening West-Utrecht

De Stichting Urgentieverlening West-Utrecht is gemandateerd om aanvragen van woningzoekenden uit de regio West-Utrecht met een urgentieverklaring voor sociale huurwoningen te behandelen.

De verklaringen worden afgegeven door de stichting op basis van de Huisvestingsverordening regio Utrecht 2019, gemeente Lopik. Deze is vastgesteld door uw raad. Er is geen eigen visie van de stichting voor de realisatie van de doelstelling uit de programma's van de begroting.

De deelnemende gemeenten zijn de gemeente De Ronde Venen, Lopik, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht en Woerden.

DEEL 2 FINANCIËLE BEGROTING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Programmabegroting Gemeente Lopik 2022-2025

In dit hoofdstuk geven wij een meerjarig overzicht van baten en lasten per programma. Vervolgens een uiteenzetting over de financiële positie van de gemeente.

Overzicht van baten en lasten		Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
<i>(bedragen x € 1.000)</i>		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten programma's							
0.0	Bestuur en ondersteuning	-7.190	-8.371	-8.691	-8.174	-8.170	-8.179
1.0	Veiligheid	-1.214	-1.321	-1.309	-1.309	-1.309	-1.309
2.0	Verkeer, vervoer en waterstaat	-2.298	-2.217	-2.214	-2.113	-2.113	-2.120
3.0	Economie	-60	-49	-50	-50	-50	-50
4.0	Onderwijs	-1.249	-1.443	-1.327	-1.327	-1.322	-1.305
5.0	Sport, cultuur en recreatie	-1.947	-2.503	-2.035	-2.043	-1.997	-1.969
6.0	Sociaal domein	-14.805	-12.719	-11.211	-11.012	-10.869	-10.848
7.0	Volksgesondheid en milieu	-4.546	-4.697	-4.485	-4.517	-4.482	-4.465
8.0	Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing	-1.772	-2.396	-2.042	-1.253	-1.212	-1.223
	Algemene dekkingsmiddelen	-192	-195	-215	-217	-220	-220
0.0	Onvoorzien		-35	-35	-35	-35	-35
Totaal lasten		-35.273	-35.947	-33.612	-32.047	-31.777	-31.721
Toevoegingen aan reserves		-1.042	-1.767	-549	-1.822	-899	-515
Totaal lasten inclusief toevoegingen aan reserves		-36.315	-37.713	-34.161	-33.870	-32.676	-32.236
Baten programma's							
0.0	Bestuur en ondersteuning	915	1.429	525	1.725	525	525
1.0	Veiligheid	2	7	7	7	7	7
2.0	Verkeer, vervoer en waterstaat	24	11	5	5	0	0
3.0	Economie	18	-2	11	11	11	11
4.0	Onderwijs	290	309	310	310	310	310
5.0	Sport, cultuur en recreatie	280	340	318	318	318	318
6.0	Sociaal domein	5.743	2.794	2.007	2.007	2.007	2.007
7.0	Volksgesondheid en milieu	3.659	3.950	4.191	4.305	4.305	4.305
8.0	Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing	643	700	457	457	457	457
	Algemene dekkingsmiddelen	22.597	23.427	24.180	23.811	23.709	23.728
Totaal baten		34.172	32.966	32.012	32.957	31.649	31.668
Onttrekkingen aan reserves		3.546	4.676	444	294	294	269
Totaal baten inclusief onttrekkingen aan reserves		37.718	37.643	32.456	33.251	31.943	31.937
Saldo		1.403	-71	-1.705	-619	-733	-298

De voorgaande tabel geeft een totaalbeeld van de lasten en baten van de 9 programma's, waarbij de algemene dekkingsmiddelen apart zijn benoemd (los van de programma's). In de tabel zijn eerst de totalen opgenomen zonder rekening te houden met de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Het gaat dan om het resultaat voor bestemming. Daaronder zijn de toevoegingen en onttrekkingen geraamd ten laste en ten gunste van de reserve. De financiële afwikkeling ervan is onderdeel van programma 0. Het resultaat wordt aangeduid als het geraamde resultaat na bestemming (begrotingssaldo).

Aan het eind van dit hoofdstuk is een tabel opgenomen volgens de richtlijnen van de provincie Utrecht waarin de incidentele lasten en baten apart zijn opgenomen.

Ontwikkeling van het vermogen

De balansprognose kent als startpunt de jaarrekening 2020. Voor de activa is gekeken naar het meerjareninvesteringsplan. Voor de uitzettingen, liquide middelen, overlopende activa en overlopende passiva is een gemiddelde genomen van de bedragen van de afgelopen 2 jaren. Op basis van het verwachte investeringsvolume is de verwachting dat het financieringstekort toe zal nemen. Begin 2021 diende daarom al een vaste geldlening afgesloten te worden van € 6 miljoen. Bij volledige realisering van de geraamde investeringen zal aanvullende financiering nodig zijn.

Bedragen per 31-12 (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Activa						
vaste activa						
- immaterieel	0	0	0	0	0	0
- materieel	20.676	27.779	26.443	25.132	23.873	22.830
- financieel	1.395	1.417	1.406	1.396	1.385	1.374
vlottende activa						
- voorraden	0	0	0	0	0	0
- uitzettingen < 1 jaar	758	973	973	973	973	973
- liquide middelen	1.066	567	567	567	567	567
- overlopende activa	3.733	2.978	2.978	2.978	2.978	2.978
Totaal activa	27.628	33.714	32.367	31.046	29.776	28.722
Passiva						
vaste passiva						
- eigen vermogen	14.196	11.158	11.263	12.792	13.397	13.643
- voorzieningen	1.952	1.682	1.971	2.484	2.997	3.510
- vaste schulden ≥ 1 jaar	31	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
vlottende passiva						
- schulden < 1 jaar	9.027	9.150	7.409	4.046	1.658	-155
- overlopende passiva	2.421	1.724	1.724	1.724	1.724	1.724
Totaal passiva	27.628	33.714	32.367	31.046	29.776	28.722

Specificatie van het verloop van de reserves en voorzieningen

Reserves

Gespecificeerd verloop van de reserves (bedragen x €1.000)	2021	2022		Saldo	2023		Saldo
	Saldo	Stort-ingen	Onttrek-ingen		Stort-ingen	Onttrek-ingen	
Weerstandsreserve	4.427	-	-	4.427	-	-	4.427
Algemene reserve (incl. begrotingssaldo)	704	34	-	738	1.308	-	2.046
Onderhoud zw embad	57	22	-	79	22	-	100
Onderhoud sporthallen	264	70	-	334	70	-	404
Onderhoud overige gemeentelijke gebouw en	405	115	-	521	115	-	636
Wegen	2.803	208	288	2.723	208	138	2.793
Bruggen	723	100	87	737	100	87	750
Monumentenfonds	75	-	25	50	-	25	25
Karakteristieke Landschapselementen / Lopik Meerw aard	398	-	-	398	-	-	398
Speeltuinen	76	-	-	76	-	-	76
Recreatie en toerisme	22	-	-	22	-	-	22
Kapitaallasten Nieuw bouw gemeentew erf	1.204	-	44	1.160	-	44	1.116
Totaal reserves	11.158	549	444	11.263	1.823	294	12.792
Gespecificeerd verloop van de reserves (bedragen x €1.000)	2023	2024		Saldo	2025		Saldo
	Saldo	Stort-ingen	Onttrek-ingen		Stort-ingen	Onttrek-ingen	
Weerstandsreserve	4.427	-	-	4.427	-	-	4.427
Algemene reserve (incl. begrotingssaldo)	2.046	384	-	2.430	-	-	2.430
Onderhoud zw embad	100	22	-	122	22	-	143
Onderhoud sporthallen	404	70	-	474	70	-	544
Onderhoud overige gemeentelijke gebouw en	636	115	-	751	115	-	866
Wegen	2.793	208	138	2.863	208	138	2.932
Bruggen	750	100	87	764	100	87	777
Monumentenfonds	25	-	25	0	-	0	0
Karakteristieke Landschapselementen / Lopik Meerw aard	398	-	-	398	-	-	398
Speeltuinen	76	-	-	76	-	-	76
Recreatie en toerisme	22	-	-	22	-	-	22
Kapitaallasten Nieuw bouw gemeentew erf	1.116	-	44	1.071	-	44	1.027
Totaal reserves	12.792	899	294	13.397	515	269	13.643

Toelichting mutaties reserves

Algemene Reserve

Betreft verrekening begrotingssaldo en genomen raadsbesluiten.

Wegen + Bruggen

Structurele toevoeging en genomen raadsbesluiten worden gedekt vanuit deze reserves.

Monumentenfond

Vanaf 2012 is besloten jaarlijks € 25.000 in te zetten voor subsidie monumenten, zolang de reserve toereikend is.

Kapitaallasten Nieuwbouw Gemeentewerf

De kapitaallasten investering nieuwbouw gemeentewerf, worden uit de hiervoor gevormde bestemmingsreserve onttrokken.

Voorzieningen

Gespecificeerd verloop van de voorzieningen (bedragen x €1.000)	2021			2022			2023		
	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- Ingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- ingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- ingen
Arbeidsrechtelijk verplichtingen / WGA gelden	72	20	-	92	20	-	112		
Debiteuren Sociale Zaken	234	-	-	234	-	-	234		
Dubieuze debiteuren	-	-	-	-	-	-	0		
Pensioenaanspraken (ex) wethouders	223	-	-	223	-	-	223		
Riolering	1.387	269	-	1.656	493	-	2.149		
Afval	-	-	-	-	-	-	0		
Totaal voorzieningen	1.916	289	-	2.205	513	-	2.718		
				1.971			2.484		
Gespecificeerd verloop van de voorzieningen (bedragen x €1.000)	2023			2024			2025		
	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- Ingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- ingen	Saldo	Stort- ingen	Onttrek- ingen
Arbeidsrechtelijk verplichtingen / WGA gelden	112	20	-	132	20	-	152		
Debiteuren Sociale Zaken	234	-	-	234	-	-	234		
Dubieuze debiteuren	-	-	-	-	-	-	0		
Pensioenaanspraken (ex) wethouders	223	-	-	223	-	-	223		
Riolering	2.149	493	-	2.642	493	-	3.135		
Afval	-	-	-	-	-	-	0		
Totaal voorzieningen	2.718	513	-	3.231	513	-	3.744		
				2.997			3.510		

Toelichting mutaties voorzieningen

Arbeidsrechtelijke verplichtingen/WGA gelden

Jaarlijks wordt hiervoor een bedrag toegevoegd om eventuele (toekomstige) lasten te kunnen dekken..

Riolering + Afval

De kostendekkendheid (100%) van de afvalstoffen- en rioolheffing wordt hiermee verrekend. Tevens worden lasten groot onderhoud en vervangingsinvesteringen hieruit gedekt.

Vervangingsinvesteringen

In de onderstaande tabel zijn de vervangingsinvesteringen (bestaand beleid) opgenomen, waarvan de lasten meerjarig in de primaire begroting zijn opgenomen. Met het vaststellen van de begroting autoriseert u de bijbehorende kredieten 2022.

Programma	2022	2023	2024	2025
2.0 Verkeer, vervoer en waterstaat				
Afzetwagen Pol met verkeersborden		6.000		
Amazona E+S H 300 getrokken strooier		5.433		
Terrex TL90 shovel		40.000		
V-258-BL Mitsubishi Fuso pick-up (strooien)			56.660	
5.0 Sport, cultuur en recreatie				
Aanhangwagen Fliegl kipper groen		8.000		
VK-670-X Iveco groen	56.600			
Kubota STV32 groen		25.250		
V-363-DV Fiat Doblo pick-up groen				29.000
7.0 Volksgezondheid en milieu				
19-BJV-3 Daf FAG.CF75 vuilniswagen				200.000
Totaal Investeringsprogramma	56.600	84.683	56.660	229.000

Het vermogen met inachtneming van de exploitatie en de risico's

De financiële positie van de gemeente Lopik wordt mede bepaald door de aanwezige reserves en in de toekomst te verwachten (financiële) risico's. De mogelijkheden om risico's op te vangen zijn beperkt. Dit gelet op de lagere onbunutte belastingcapaciteit en de stand van de algemene reserve.

Het oordeel of risico's zijn op te vangen, is onderbouwd door de risico's te benoemen met de daarbij behorende beheersmaatregel. Vervolgens wordt de hoogte van de reserve in samenhang met de risico's en de beheersmaatregelen beoordeeld.

Ook dit jaar aangevuld met kengetallen die vergelijkbaar zijn met andere gemeenten. Het zijn de wettelijk verplichte kengetallen:

- schuldquote;
- netto-schuldquote gecorrigeerd;
- solvabiliteitsratio;
- kengetal grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit.

Het voordeel van deze kengetallen is dat ze vergelijkbaar zijn met de kengetallen van andere gemeenten en meerjarig worden opgesteld. Daarmee kan er dus zowel een vergelijking worden gemaakt met andere gemeenten als een trend worden benoemd. Ook dit jaar zal met name het kengetal belastingcapaciteit de

besluitvorming voor de begroting kunnen ondersteunen. De uitwerking van deze kengetallen is toegevoegd aan de paragraaf weerstandsvermogen.

Algemene dekkingsmiddelen

Het overzicht algemene dekkingsmiddelen omvat tenminste

- a. lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- b. algemene uitkeringen;
- c. dividend;
- d. saldo van de financieringsfunctie;
- e. overige algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen x €1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten programma's						
0.0 OZB w oningen	-192	0	0	0	0	0
0.0 Belastingen Overig	0	-195	-215	-217	-220	-220
0.0 Overige baten en lasten	0	0	-879	-1.005	-1.015	-1.024
Totaal lasten	-192	-195	-1.094	-1.222	-1.235	-1.244
Baten programma's						
0.0 OZB w oningen	2.299	2.644	2.785	2.885	2.885	2.885
0.0 OZB niet-w oningen	646	655	665	665	665	665
0.0 Belastingen Overig	85	89	92	92	92	92
3.0 Baten toeristenbelasting	30	51	51	51	51	51
0.0 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	19.526	19.589	20.516	20.048	19.945	19.964
0.0 Dividend	18	70	70	70	70	70
0.0 Overige baten en lasten	349	329	0	0	0	0
Totaal baten	22.953	23.427	24.180	23.811	23.709	23.728
Saldo	22.761	23.233	23.086	22.589	22.474	22.484

Onvoorzien

Voor onvoorzien is structureel € 35.000 opgenomen

Voor een uitgebreidere toelichting zie paragraaf Weerstandsvermogen onder 'Post onvoorzien'.

Incidentele baten en lasten⁴

	2022	2023	2024	2025
Lasten	1.941	1.417	393	11
Programma- en inhuurkosten I&A	500	-	-	-
Digitalisering vaardigheden	50	-	-	-
Uitbreiding tbv organisatiewijziging (inhuur)	100	-	-	-
Storting in Algemene reserve	-	1.200	-	-
Inhuur civiel	200	-	-	-
Leerling prognose	-	-	4,5	-
Bijeenkomst "16,17,18 en dan"	5	-	4,5	-
Extra financieel budget De Schouw	68	68	-	-
Basis op orde (Gripop)	4	-	-	-
Uitvoering Klimaatakkoord	80	-	-	-
Formatie team Ruimtelijke Ontwikkeling (inhuur)	228	-	-	-
Formatie invoering Omgevingswet (inhuur)	240	30	-	-
Opstellen woonvisie	30	-	-	-
Formatie team VTH	238	-	-	-
Planschade	95	-	-	-
Luchtfoto's	-	11	-	11
Reserveren positieve saldi 2022-2024	34	108	384	-
Implementatie innovatie-agenda WIL-gemeenten	70	-	-	-
	-	-	-	-
Baten	200	1.200	-	-
Verkoop 2 ^e deel MOB-complex Jaarsveld	-	1.200	-	-
Dekking reserve inhuur civiel	200	-	-	-
	-			
Totaal	1.741	217	393	11

Structureel begrotingssaldo

Structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Saldo baten en lasten	-1.601	910	-128	-53
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-104	-1.529	-605	-245
Begrotingssaldo	-1.705	-619	-733	-298
Waarvan Incidentele baten en lasten (saldo)	1.741	217	393	11
Structureel begrotingssaldo	36	-402	-340	-287

⁴ Gelet op de overgangsfase waarin de gemeente Lopik zich bevindt is een aantal kosten, waaronder formatiekosten (flexibele schil), voornamelijk incidenteel opgenomen in de begroting 2022. Dit is in lijn met de reactie van de raad op de begrotingsbrief 2021 van provincie.

Structurele exploitatieruimte

Structurele exploitatieruimte <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Structureel begrotingssaldo (A)	36	-402	-340	-287
Saldo van baten (B)	32.456	33.251	31.943	31.937
Structurele exploitatieruimte (A/B x 100%)	0,11%	-1,21%	-1,06%	-0,90%

DEEL 3 PARAGRAFEN

a. Lokale heffingen

De gemeente Lopik heft op basis van verordeningen belastingen. De paragraaf lokale heffingen geeft een overzicht van de uitgangspunten, ontwikkelingen en tariefvoorstellen voor 2022. De belastingverordeningen worden definitief vastgesteld in de raad van december 2021. De tarieven kunnen dan afwijken van de in deze paragraaf opgenomen tarieven. Enkele heffingen dienen ter dekking van de hieraan gerelateerde kosten (afvalstoffenheffing en rioolrechten). De overige heffingen dienen hoofdzakelijk als algemeen dekkingsmiddel.

Uitgangspunten:

De begroting is nu samengesteld inclusief de verhoging van de OZB met de inflatiecorrectie van 1,5% zonder een verhoging van de OZB te ramen. De afvalstoffenheffing is verhoogd met de kostenstijging van de afvalstromen en doorberekende kosten van andere taakvelden.

De rioolheffing is verhoogd overeenkomstig het dekkingsplan van het rioolplan 2017-2021.

Voor de toerekening van de overheadkosten aan de afvalstoffen- en rioolheffing is een opslagpercentage bepaald naar rato van de omvang van de taakvelden.

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De hoogte van de OZB is een percentage van de WOZ-waarde van een onroerende zaak. Deze waarde wordt jaarlijks vastgesteld. Omdat de uitkomsten van de taxatie voor de begroting 2022 nog niet definitief zijn, wordt gerekend met de (geactualiseerde) waardegegevens van november 2020 en de geschatte waardeontwikkeling van woningen en niet-woningen. De herwaardering die in het najaar plaatsgevonden heeft geeft meer duidelijkheid over de waardeontwikkeling. Dit kan aanleiding zijn om alsnog de tarieven bij het vaststellen van de verordening in de raad van december 2021 aan te passen.

Op basis van de huidige cijfers zien de tarieven er als volgt uit:

Opbrengst OZB

OZB <i>(bedragen x € 1)</i>	Begroting 2021	Begroting 2022
woningen	2.644.254	2.785.419
niet-woningen	655.345	665.180
Totaal geraamde opbrengst	3.299.599	3.450.599

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoons huishouden		Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022 (voorlopig)
A	OZB-lasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ waarde	390	414	421	427
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZwaarde	277	300	323	345
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	210	230	280	280
D	eventuele heffingskorting				
E	totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	877	944	1.024	1.052
F	Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in t-1	721	776	776	811
	Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar er voor E/F x 100%	122%	122%	132%	130%

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt geheven van de bewoner van een eigendom, waarbij huishoudelijke afvalstoffen worden opgehaald.

Voor de lokale heffingen wordt informatie op hoofdlijnen opgenomen van de kostendekkendheid. Ten laste van de heffingen mogen alleen de baten en lasten van overhead worden toegerekend die betrekking hebben op het taakveld van de betreffende heffing. De kosten in andere taakvelden die redelijkerwijs verband houden met afval worden ook betrokken in de grondslag.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

Berekening kostendekkendheid (bedragen x € 1)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente					
Afvalverwijdering en verwerking	1.827.186	1.673.117	1.673.117	1.673.117	1.673.117
Voorziening afval (onttrekking)					
Totaal kosten	1.827.186	1.673.117	1.673.117	1.673.117	1.673.117
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen					
Afvalverwijdering en verwerking	530.013	467.551	467.551	467.551	467.551
Overige opbrengsten	35.788	35.803	35.803	35.803	35.803
Totaal baten	565.801	503.354	503.354	503.354	503.354
Netto kosten taakveld	1.261.385	1.170.363	1.170.363	1.170.363	1.170.363
Toe te rekenen kosten (evt andere producten)					
Toe te rekenen kosten		126.286	126.286	126.286	126.286
Overhead incl. (omslag)rente	640.177	329.198	329.198	329.198	329.198
BTW	187.123	202.578	202.578	202.578	202.578
Totale kosten	2.088.685	1.828.425	1.828.425	1.828.425	1.828.425
Afvalstoffenheffing	1.725.462	1.788.469	1.788.469	1.788.469	1.788.469
Dekkingspercentage	82,61%	97,81%	97,81%	97,81%	97,81%

De afvalstoffenheffing is niet meer kostendekkend. Het verschil komt ten laste van het saldo van de begroting. Definitief vaststelling van het gehele tarief (vast en variabel deel) vindt plaats in de raad van december 2021.

Voor 2022 betekent dat dus dat de tarieven nog niet bekend zijn bij het samenstellen van deze begroting.

Rioolrechten

De aanleg, het onderhoud en het vervangen van het gemeentelijk rioolstelsel worden betaald via de rioolheffing. In 2017 heeft de gemeenteraad het Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan vastgesteld. Hierin is opgenomen dat de hogere kosten voor de riolering over een lange termijn worden verwerkt in het tarief. De rioolheffing wordt voor een gemiddeld huishouden ingaande 1 januari 2018 jaarlijks tot en met 2023 met € 22,50 verhoogd op basis van het huidige rioolplan 2017-2021 bij een gemiddeld waterverbruik van 150 m³). Daarmee wordt naar verwachting een kostendekkend niveau (inclusief toekomstige investeringen) bereikt. De mate van kostendekkendheid 2022 is toegelicht in bijgaand overzicht.

Kostendekkendheid rioolheffing

Berekening kostendekkendheid <i>(bedragen x € 1)</i>	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente					
Riolering	1.434.522	1.284.543	1.173.043	1.138.143	1.138.143
Voorziening riolering (toevoeging)	12.667	269.159	492.970	492.970	492.970
Totaal kosten	1.447.189	1.553.702	1.656.013	1.631.113	1.631.113
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen					
Riolering	0	0	0	0	0
Voorziening riolering (onttrekking)	0	0	0	0	0
Totaal baten	0	0	0	0	0
Netto kosten taakveld	1.447.189	1.553.702	1.656.013	1.631.113	1.631.113
Toe te rekenen kosten (evt andere producten)					
Toe te rekenen kosten		96.144	96.144	96.144	96.144
Overhead incl. (omslag)rente	173.803	351.510	351.510	351.510	351.510
BTW	141.552	180.362	167.741	160.412	160.412
Totale kosten	1.762.544	2.181.718	2.281.408	2.239.179	2.239.179
Rioolheffing	1.675.435	1.814.250	1.926.250	1.926.250	1.926.250
Dekkingspercentage	95,06%	83,16%	84,43%	86,02%	86,02%

Voor de lokale heffingen wordt informatie op hoofdlijnen opgenomen van de kostendekkendheid. Ten laste van de rioolheffing worden de lasten van de overhead toegerekend die betrekking hebben op het taakveld riolering. Daarnaast maken de kosten in andere taakvelden die redelijkerwijs verband houden met riolering onderdeel uit van de grondslag.

Hondenbelasting

Het tarief is doorgerekend met de inflatiecorrectie. Voor een tweede hond geldt een opslag van 25%. Voor iedere hond boven het aantal van twee bedraagt de opslag 50%. Het tarief voor een kennel, mits geregistreerd bij de Raad van beheer op kynologisch gebied in Nederland, is gebaseerd op viermaal het tarief voor een eerste hond.

Hondenbelasting	2020	2021	2022
Tarief voor een eerste hond	€ 58	€ 59	€ 60
Tarief voor een tweede hond	€ 73	€ 74	€ 75
Tarief voor iedere hond boven het aantal van twee	€ 87	€ 89	€ 90
Tarief voor een kennel	€ 232	€ 236	€ 239

Toeristenbelasting

Met ingang van 1 januari 2001 is in de gemeente Lopik toeristenbelasting ingevoerd. De belasting wordt geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen een vergoeding door personen die niet als ingezetene van de gemeente Lopik in de gemeentelijke Basisregistratie Personen (BRP) zijn opgenomen.

In november 2020 heeft de raad besloten de opbrengst toeristenbelasting met €12.000 te verhogen. De definitieve vaststelling van het tarief vindt plaats in de raad van december 2021.

Precariorechten

Voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond, voor de openbare dienst bestemd, wordt een recht geheven. De berekening geschiedt overeenkomstig de bij de betreffende verordening behorende tarieventabel. Er zijn verschillende tarieven, die per m² in gebruik genomen grond worden berekend, afhankelijk van de periode van gebruik. Voorgesteld wordt om deze tarieven ook met de inflatiecorrectie te verhogen.

Overige heffingen

Voorgesteld wordt om de tarieven met de inflatiecorrectie van 1,5% te verhogen. Er kunnen evenwel afwijkende aanpassingen in de legesverordening en/of tarieventabel worden voorgesteld vanwege wettelijke voorschriften.

Lastendruk

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De definitie luidt: woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar ten opzichte van het landelijk gemiddelde in het voorafgaande jaar uitgedrukt in een percentage. Voor het landelijk gemiddelde percentage wordt uitgegaan van de meicirculaire van 2021.

De belastingcapaciteit is hiermee een kengetal gebaseerd op de woonlasten voor het bepalen van de financiële positie van de gemeente. De volgende tabel geeft het verloop van de woonlasten weer die gebruikt zijn bij de berekening van de belastingcapaciteit.

Belastingdruk situatie eigenaar en gebruiker

Jaar	Gemiddelde WOZ waarde woning	Tarief OZB eigenaar	OZB eigenaar	Afval	Riool eigenaar en gebruiker	Totaal	Stijging t.o.v. jaar eerder
2018	262.101	0,15%	€ 388,45	€ 190,00	€ 256,00	€ 834,45	5,78%
2019	290.714	0,13%	€ 389,56	€ 210,00	€ 277,00	€ 876,56	5,05%
2020	306.000	0,14%	€ 419,01	€ 260,00	€ 299,50	€ 973,51	11,16%
2021	295.000	0,14%	€ 421,04	€ 310,00	€ 322,00	€ 1.053,04	10,80%
2022			€ 427,30	€ 314,65	€ 344,50	€ 1.086,45	3,17%

De lastendruk is gebaseerd op gemiddelden. Zowel de afvalstoffenheffing als de rioolrechten hebben een gebruikscomponent. Sinds 2015 wordt de gemiddelde afvalstoffenheffing gebaseerd op het tarief van de 180 liter container in plaats van de 240 liter container. Inwoners kunnen de lastendruk beïnvloeden door de afvalstoffenheffing: een kleinere restafvalcontainer en de rioolheffing te beïnvloeden door minder water te verbruiken.

De definitieve vaststelling van de tarieven 2022 vindt plaats in de raad van december 2021 en is daarom niet in de tabel opgenomen.

b. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Risicobeheersing

Met risicomangement kan een betere beheersing van risico's gerealiseerd worden doordat vooraf wordt ingespeeld op mogelijke toekomstige ongewenste ontwikkelingen of gebeurtenissen die kunnen leiden tot kostenverhogingen, tijdsoverschrijdingen en/of kwalitatieve tekortkomingen. Goed uitgevoerd risicomangement draagt bij aan de realisatie van de organisatiedoelstellingen doordat eventuele belemmerende factoren beter kunnen worden beheerst. Duurzaam investeren in risicomangement draagt ook bij aan het vergroten van het risicobewustzijn in de gemeentelijke organisatie. Door risicomangement als onderdeel van het integraal management te beschouwen wordt bevorderd dat bij het besluitvormingsproces een risicoafweging wordt meegenomen. Inbedding in de planning & controlcyclus waarborgt dat het risicomangement een continu proces is dat op de agenda blijft staan. De organisatie kan hierdoor op een gestructureerde wijze de risico's inventariseren, analyseren, beheersen en evalueren, waarbij wordt bepaald welke beheersmaatregelen dienen te worden genomen.

Risicomangement is een continu proces dat uit een aantal stappen bestaat. Dit begint met het identificeren van de risico's. Met behulp van een risicoanalyse kan op een systematische wijze inzicht worden verkregen in de onderliggende risico's. Ook de analyse van de maatregelen om het risico te beheersen behoort tot deze fase. In de volgende stap worden de risico's beoordeeld en nader geclassificeerd. Ten slotte wordt bepaald welke maatregelen worden genomen om het risico te beheersen en/of te verminderen. Het monitoren en rapporteren over de voortgang van de risico's, en zo nodig bijsturen, is de laatste fase van het proces.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen toont de verhouding tussen de, op grond van het risicoprofiel, benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit.

Daarmee is het weerstandsvermogen een indicator voor de mate waarin binnen een duurzaam meerjarig sluitende begroting substantiële financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder aantasting van het bestaande beleid.

Naast de aanwezige weerstandscapaciteit en de ongedekte risico's zijn ook andere factoren van invloed op het weerstandsvermogen, zoals het aanpassingsvermogen van de organisatie en de kans dat tegenslagen zich gelijktijdig voordoen. Wanneer op zichzelf genomen betrekkelijk kleine risico's gelijktijdig of vlak na elkaar optreden, kan toch een groot beroep op de weerstandscapaciteit noodzakelijk zijn. Als de kansen afhankelijk zijn, zoals bijvoorbeeld bij een teruglopende economische groei, valt het optreden van een aantal risico's samen (lagere algemene uitkering, hogere rentevoet, meer beroep op garanties, enz.). Dit is wat we nu ook zien gebeuren met de toename van aanvragen van uitkeringen, toenemende kosten op het Sociaal Domein, en minder aanvragen van vergunningen.

Risicoprofiel

Het weerstandsvermogen is het resultaat van de confrontatie van de door de processen gevraagde weerstandscapaciteit op basis van het risicoprofiel met het beschikbare weerstandsvermogen. Onderstaand risicoprofiel toont voor de financiële risico's met een hoge of een gemiddelde kans van voordoen het

potentiële financiële nadeel en het bedrag wat, op basis van de gekozen methode voor het kwantificeren van risico's, meetelt in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. De risico's zijn in deze begroting geactualiseerd. Naar aanleiding van de versoepelingen zijn de risico's met betrekking tot Covid 19 na herbeoordeling verlaagd en waar nodig geïntegreerd in de reguliere risico's. Hieronder de geïdentificeerde risico's.

Incidentele risico's	Bedrag
Risico's m.b.t. de inkomsten Dit betreft de kans op nadelig effect voor Lopik bij een herverdeling van de inkomsten van de Algemene Uitkering.	310.000
Risico's m.b.t. de bedrijfsvoering Hieronder vallen de risico's rond saneringen, schade rond eigendommen die niet verzekerd zijn, aansprakelijkheidsstellingen, verlies van voorschotten, juridische kosten, onverwachte onderhoudskosten en oplopende kosten projecten.	1.677.500
Risico's m.b.t. de uitgaven Dit betreft de mogelijke kans op een ramp c.q. grote incidenten, tekorten op exploitatie van dorpshuizen, wijzigingen in de regelgeving wat leidt tot meer kosten en eventuele planschade.	225.000
Subtotaal	2.212.500
Totaal aan incidentele risico's	2.212.500
Structurele risico's	Bedrag
Risico's m.b.t. de inkomsten Als risico is geïdentificeerd de kans op een tegenvallende ontwikkeling van de Algemene Uitkering t.o.v. de kostenontwikkeling, waaronder ook een herverdeling	142.500
Risico's m.b.t. de bedrijfsvoering Personele risico's zoals uitval door ziekte, conflicten. De meerkosten bij onverwachts vertrek medewerkers op sleutelpositie. Kosten voortvloeiend uit arbeidsrechtelijke verplichtingen. Gemeente risicodragers sociale voorzieningen.	300.000
Risico's m.b.t. de uitgaven De kans op rentestijging, waardoor aantrekken van kapitaal duurder wordt, oplopende kosten participatieregelingen, open eindregelingen zoals leerlingvervoer, bijstand, jeugdzorg en WMO.	395.000
Subtotaal	837.500
Totaal aan structurele risico's	837.500
Totaal aan risico's	3.050.000

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is de verzamelnaam voor alle bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden. Het gaat hierbij om buffers in het eigen vermogen respectievelijk in de exploitatie die kunnen worden vrijgemaakt om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken, zonder dat dit gevolgen heeft voor het bestaande beleid en de uitvoering van taken.

De functie van weerstandscapaciteit

Er zijn kortweg in theorie twee manieren waarop de weerstandscapaciteit kan worden ingezet:

1. De weerstandscapaciteit dient ertoe om structurele tegenvallers met meerjarige effecten af te dekken.
2. De weerstandscapaciteit heeft een incidentele bufferfunctie en dient ertoe om incidentele tegenvallers met alleen effecten voor het lopende begrotingsjaar af te dekken.

Primair wordt de weerstandscapaciteit gerelateerd aan financiële risico's die zich in een begrotingsjaar kunnen verwezenlijken. De meerjarige effecten van structurele tegenvallers kunnen ook worden betrokken in de politieke besluitvorming bij de eerstvolgende begrotingsbehandeling.

Incidentele versus structurele weerstandscapaciteit

Ten behoeve van het inzicht in het duurzame karakter van het vermogen om financiële tegenvallers te kunnen opvangen, wordt onderscheid gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen om calamiteiten éénmalig op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken. Kort samengevat zijn dit de direct aan te wenden middelen voor tegenvallers. De structurele weerstandscapaciteit betreft de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Dit is de (potentiële) financiële ruimte voor de gemeente, die jaarlijks in de begroting is ingebouwd.

Componenten weerstandscapaciteit

Voor het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit geldt geen vaste regel. De gemeente Lopik beschouwt de volgende componenten als onderdeel van de beschikbare structurele en incidentele weerstandscapaciteit:

Structurele weerstandscapaciteit:

- ◆ onbenutte belastingcapaciteit
- ◆ onvoorzien

Onbenutte belastingcapaciteit

Ten aanzien van de onbenutte belastingcapaciteit is de zogenaamde macronorm OZB van toepassing. Jaarlijks stelt het ministerie van BZK een percentage vast waarmee macro de OZB-opbrengst van gemeenten zou mogen stijgen. Aangezien elke gemeente hierin haar eigen beleid voert en niet bekend is wat gemeenten van plan zijn, is praktisch gezien niet te berekenen wat het stijgingspercentage voor een individuele gemeente bedraagt.

Voor de berekening is daarom aansluiting gezocht bij de norm voor toelating tot artikel 12- gemeente die een aanvullende uitkering op basis van dit artikel willen aanvragen. Zij moeten een normtarief van 0,1853% hanteren.

Incidentele weerstandscapaciteit:

- ◆ weerstandsreserve
- ◆ algemene reserve

**De bestemmingsreserves worden niet tot het weerstandsvermogen gerekend.
Inzet hiervan vraagt om aanpassing van voorgenomen beleid.**

Weerstandscapaciteit gemeente Lopik

Toepassing van bovenstaande uitgangspunten met betrekking tot de beschikbare weerstandscapaciteit, op basis van de begroting 2022, maakt dat de weerstandscapaciteit van de gemeente Lopik er als volgt uit ziet:

Weerstandscapaciteit (bedragen x € 1)	Bedrag 31-12-2022
Structurele weerstandscapaciteit	
- onbenutte belastingcapaciteit:	
onroerendezaakbelasting	800.000
- onvoorzien	35.000
Totale structurele weerstandscapaciteit	835.000
Incidentele weerstandscapaciteit	
- weerstandsreserve	4.427.000
- algemene reserve	7.380
Totale incidentele weerstandscapaciteit	4.434.380
Totale weerstandscapaciteit	5.269.380

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in de volgende ratio:

$$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \text{ratio weerstandsvermogen}$$

Weerstandscapaciteit (bedragen x € 1)	beschikbaar		benodigd	
Structureel	A	835.000	B	837.500
Incidenteel	C	4.434.380	D	2.212.500
Totaal	E	5.542.703	F	3.050.000

Weerstandratio	
Structureel (A/B)	1,00
Incidenteel (C/D)	2,00
Totaal (E/F)	1,82

Op uitkomst van de berekende ratio wordt als volgt gewaardeerd:

Ratio	Waardering
> 2,0	uitstekend
1,5 - 2,0	ruim voldoende
1,0 - 1,5	voldoende
0,8 - 1,0	matig
0,6 - 0,8	onvoldoende
< 0,6	ruim onvoldoende

In de raad van september 2020 is afgesproken dat wordt gestreefd naar een weerstandsratio van 1,00 voor zowel het structurele als incidentele deel.

Conclusie

De weerstandsratio is structureel en incidenteel nog boven 1. Echter door het nadelige saldo van de begroting 2022-2025 en de huidige ontwikkeling van de reserves, is de verwachting dat deze indicator de komende jaren zal verslechteren al de risico's niet anders worden opgevangen of dat een manier gevonden wordt om de reserves in stand te houden.

Kengetallen

De begroting is opgesteld overeenkomstig de richtlijnen uit het "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten". In artikel 11, tweede lid, onderdeel d. is de verplichting opgenomen tot het vermelden van kengetallen over de financiële positie van de gemeente. Een ministeriële regeling schrijft voor de financiële positie van de gemeente toe te lichten aan de hand van kengetallen. De beoordeling van de financiële positie is afhankelijk van de situatie waarin een gemeente zich bevindt (bijvoorbeeld: de beoordeling kan afhangen van het al dan niet zijn van een groei-/krimpgemeente).

1. netto schuldquote (gecorrigeerd)

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Bij de 'netto-schuldquote gecorrigeerd' wordt het bedrag aan opgenomen gelden gecorrigeerd voor de doorverstrekte gelden.

Netto schuldquote (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
A Vaste schulden cf. art. 46 BBV	31	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
B Netto vlottende schuld cf. art 48 BBV	9.027	3.619	6.376	4.569	2.494	994
C Overlopende passiva cf. art 49 BBV	2.421	1.027	1.724	1.724	1.724	1.724
D Financiële activa cf. art 36 lid d,e,f BBV	1.395	3.164	1.406	1.396	1.385	1.374
E Uitzettingen < 1 jaar cf. art. 39 BBV	758	0	0	0	0	0
F Liquide middelen	1.066	0	0	0	0	0
G Overlopende activa	3.733	0	0	0	0	0
H Totale baten cf. art 27 lid c BBV (excl. mutaties reserves)	34.172	30.383	32.011	32.957	31.650	31.668
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%	13,25%	37,79%	52,15%	45,20%	40,55%	35,82%

Programmabegroting Gemeente Lopik 2022-2025

Netto schuldquote gecorrigeerd (bedragen x € 1.000)		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
A	Vaste schulden cf. art. 46 BBV	31	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
B	Netto vlottende schuld cf. art 48 BBV	9.027	3.619	6.376	4.569	2.494	994
C	Overlopende passiva cf. art 49 BBV	2.421	1.027	1.724	1.724	1.724	1.724
D	Financiële activa cf. art 36 lid d,e,f BBV	145	3.087	1.329	1.319	1.308	1.297
E	Uitzettingen < 1 jaar cf. art. 39 BBV	758	0	0	0	0	0
F	Liquide middelen	1.066	0	0	0	0	0
G	Overlopende activa	3.733	0	0	0	0	0
H	Totale baten cf. art 27 lid c BBV (excl. mutaties reserves)	34.172	30.383	32.011	32.957	31.650	31.668
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%		16,91%	38,05%	52,39%	45,43%	40,79%	36,06%

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Hoe meer gebruik gemaakt wordt van vreemd vermogen, hoe lager de ratio. Voor meer informatie verwijzen we u naar de bijgevoegde bijlage Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) met betrekking tot de houdbaarheidstest gemeentefinanciën.

Solvabiliteit (bedragen x € 1.000)		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
A	Eigen Vermogen	14.196	6.861	11.263	12.792	13.397	13.643
	Balanstotaal	27.628	23.556	32.367	31.046	29.776	28.722
Solvabiliteit (A/B) * 100%		51,38%	44,15%	34,80%	41,20%	44,99%	47,50%

2. belastingcapaciteit.

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De definitie luidt:

Woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar ten opzichte van het landelijk gemiddelde in het voorafgaande jaar uitgedrukt in een percentage. Voor het landelijk gemiddelde percentage wordt uitgegaan van de meircirculaire van 2021

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden		Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022 (voorlopig)
A	OZB-lasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ waarde	390	414	421	427
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZwaarde	277	300	323	345
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	210	230	280	280
D	eventuele heffingskorting				
E	totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	877	944	1.024	1.052
F	Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in t-1	721	776	776	811
	Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar er voor E/F x 100%	122%	122%	132%	130%

c. Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Lopik heeft veel eigendommen in de openbare ruimte liggen. De paragraaf kapitaalgoederen gaat over het onderhoud van deze kapitaalgoederen. Om helder te krijgen waar we over spreken wordt de openbare ruimte gedefinieerd als de buitenruimte, inclusief de ondergrondse infrastructuur, die in beheer en onderhoud van de gemeente is. Daarnaast zijn de gemeentelijke gebouwen ook onderdeel van de kapitaalgoederen. De paragraaf heeft betrekking op de kapitaalgoederen die vallen onder de taakvelden;

- Gemeentelijke eigendommen
- Beheer wegen en kunstwerken
- Afwatering en waterkering
- Openbaar groen
- Riolering

Beheerplannen openbare ruimte

Begin 2022 staat de actualisatie van de beheerplannen voor de openbare ruimte op de planning. Aanleiding voor de actualisatie is de wens om afgewogen keuzes te kunnen maken ten aanzien van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte, in relatie tot de beschikbare financiële middelen. Vanuit deze wens worden eerst de strategische beleidsuitgangspunten voor het beheer en onderhoud integraal afgewogen op basis van Life Cycle Costing. Op basis van de vastgestelde strategische beleidskaders worden de beheerplannen opgesteld en ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.

In deze begroting 2022 zijn, net als in de begroting 2021. Kapitaallasten voor de investeringen ten aanzien van de openbare ruimte reeds opgenomen in de stelpost kapitaallasten. Na vaststelling van de onderhoudsplannen begin 2022, wordt deze stelpost in de begroting 2023 vervangen door de vastgestelde investeringen uit de vastgestelde beheerplannen.

Infrastructuur

Meerjarig onderhoudsplanning	Looptijd	Vastgesteld
MJOP Wegen	2017-2021	13-12-2016
Verbreed Gemeentelijk Riolplan	2017-2021	13-12-2016
MJUP Kunstwerken	2014-2018	09-07-2013
MJOP Groen	2017-2021	13-12-2016
MJOP Oevers en beschoeiingen	2017-2021	25-04-2017

Beheerplannen gemeentelijke gebouwen

De gemeentelijke gebouwen worden planmatig beheerd. In 2022 worden de meerjarenonderhoudsplannen van de gebouwen geactualiseerd en opnieuw door de raad vastgesteld.

Gemeentelijke gebouwen

Meerjarig onderhoudsplanning	Looptijd	Vastgesteld
Medisch Centrum, Jongleveweg 1, Polsbroek	2012-2022	13-11-2011
Gemeentewerf, Reinaldaweg 21, Lopik	2017-2027	26-09-2017
Kantoor brandweerkazerne, gemeentewerken, onder VVE, Reinaldaweg 21, Lopik	2017-2027	26-09-2017
Jeugdcentrum, Jongleveweg 3a, Lopik (huurkoop)	2012-2022	13-11-2011
Sporthal de Wiekslag, Beatrixplantsoen 3, Lopik	2016-2026	februari 16
Sporthal De Bosrand, Koningin Wilhelminastraat 27a, Benschop	2016-2026	januari 15
Sporthal Polsbroek, Heer Willem van Egmondstraat 3, Polsbroek	2012-2022	13-11-2011
Zwembad Lobeke, Churchill-laan 21, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Gemeentehuis Lopik, Raadhuisplein 1, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Aula begraafplaats, Zuiderparklaan, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Gebouw, Emmalaan 66, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Voormalig schoolgebouw, De Akker 41 43, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Jachthut Oerlemanshut, gelegen M.A. Reinaldaweg, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Bijgebouw Oerlemansbos, gelegen M.A. Reinaldaweg, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Schuur Lopikerhout, gelegen M.A. Reinaldaweg, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Waterpeilhuisje, gelegen Lekdijk Oost te Jaarsveld	2013-2023	26-06-2013
Lopikerweg Oost 1a (Chinees restaurant)	n nb	n nb
Dorpshuis Benschop	n nb	n nb

d. Financiering

Financiering:

Bij het aantrekken van financiering voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

Financieringen worden alleen aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken om het renterisico te minimaliseren en het renteresultaat te optimaliseren.

Het enige toegestane instrument voor het aantrekken van financieringsmiddelen is de onderhandse geldlening. De gemeente vraagt telefonisch offertes bij minimaal drie instellingen voordat een financiering wordt aangetrokken. Deze offertes worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd.

Langlopende uitzetting:

Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie voor een periode van één jaar en langer geldt het uitgangspunt dat uitzetting uitsluitend gedaan kan worden onder de genoemde voorwaarden van renterisicobeheer. De gemeente vraagt telefonisch offertes bij minimaal drie instellingen voordat een uitzetting wordt gedaan. Deze offertes worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd.

Relatiebeheer

De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten: Bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid minimaal te voldoen aan de eisen van Nederlandse overheden en andere publiekrechtelijke lichamen met een solvabiliteitsratio van 0%;

Financiële instellingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands, of anderszins EER1-toezicht te vallen, zoals De Nederlandse Bank en de Verzekeringkamer.

Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.

Kasbeheer

Om de kosten van het geldstromenbeheer te beperken, wordt het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitsplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen.

Het betalingsverkeer wordt elektronisch uitgevoerd door Bank Nederlandse Gemeenten.

Kasgeldlimiet

Wettelijk is er een maximum gesteld aan het bedrag van de netto vlottende schuld van gemeenten. Dit maximum wordt de kasgeldlimiet genoemd. De vlottende schuld mag deze limiet niet overschrijden. De kasgeldlimiet is sinds 1 januari 2003 vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het dienstjaar. Voor 2022 is dit een bedrag van € 2,7 miljoen. Elk kwartaal wordt de gemiddelde korte financiering voor dat kwartaal getoetst aan de kasgeldlimiet.

Renterisico-norm

De renterisico-norm is een beheersmaatregel om renterisico's zoveel mogelijk te vermijden. Met het hanteren van de norm wordt voorkomen dat bijvoorbeeld voor een aantal leningen de renteherziening op hetzelfde moment plaatsvindt, zodat een eventuele stijging daarvan niet ineens tot veel hogere lasten leidt.

Met de norm wordt dus een spreiding van dit soort risico's beoogd. De renterisiconorm bedraagt 17,5%.

Saldo- en liquiditeiten beheer

Voor het saldobehoor en het liquiditeiten beheer gelden de volgende specifieke richtlijnen. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat, kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt de kasgeldlimiet niet overschreden. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimieten op rekening courant.

Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan één jaar zijn rekening-courant, daggeld, spaarrekening en deposito's. De gemeente streeft naar concentratie van de liquiditeiten binnen één rente compensatiecircuit bij de bank met de gunstigste condities. 2014 is het eerste volledige jaar, dat overtollige kasgeldmiddelen boven de voorgeschreven limiet dagelijks zijn gestald bij het Rijk door middel van "schatkistbankieren". De stand van de bij het Rijk gestalde middelen wordt bij de jaarrekening verantwoord op de balans onder het kopje "uitzettingen < 1 jaar".

Financieringsbehoefte en leningenportefeuille

De gemeente Lopik heeft op dit moment geen langlopende leningen in portefeuille. Voor de financieringsbehoefte worden de eigen financieringsmiddelen gebruikt en daarnaast wordt gebruikt gemaakt van de zogenaamde kasgeldleningen (kortlopende leningen).

EMU-saldo

In 2010 is tussen het Rijk en gemeenten afgesproken dat voor alle gemeenten tezamen een toegestane EMU-begrenzing wordt gehanteerd van -0,5 BBP. Voor gemeenten zijn individuele referentiewaarden uitgerekend afhankelijk van het aandeel in de algemene uitkering. Tegelijkertijd met de begrotingsstukken wordt een EMU-saldo berekening voor de gemeente Lopik ingediend bij het CBS. Op grond van deze begroting ziet de in te dienen EMU berekening er als volgt uit.

	EMU-saldo	2020	2021	2022
	(bedragen x € 1.000)			
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.101	-3.070	-1.601
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	3.259	-1.528	-1.347
3	Mutatie voorzieningen	351	238	-28
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgrond in exploitatie)			
5	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa			
	Berekend EMU-saldo	-4.009	-1.304	-282

e. Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf Bedrijfsvoering is van belang bij de ondersteuning van een succesvolle uitvoering van de programma's.

Borgen van privacy en informatieveiligheid

We geven voortdurend aandacht aan privacy en informatieveiligheid door maatregelen te implementeren om aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) te voldoen. Dit doen we onder andere door het vergroten van bewustwording en het op peil houden van bewustzijn omtrent privacy en informatieveiligheid en de dagelijkse werkzaamheden op het gebied van privacy zoals het sluiten van verwerkersovereenkomsten, het behandelen van AVG-privacyrechten van betrokkenen, het behandelen van datalekken en geven van advies op privacyvraagstukken uit de organisatie. We verantwoorden ons over informatieveiligheid met de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA).

Personeel en organisatie

Raad

Bij wet is vastgelegd dat een gemeente met de omvang van Lopik 15 raadsleden kent. In Lopik zijn deze 15 leden verdeeld over 6 verschillende partijen. De burgemeester is voorzitter van de raad. Bij de uitvoering van zijn taken wordt de raad organisatorisch ondersteund door de griffie. De griffie bestaat uit de griffier en een griffiemedewerkster.

College

Het college bestaat naast de burgemeester uit twee wethouders.

De burgemeester is voorzitter van het college.

De tijdsbestedingsnorm voor de wethouders bedraagt 1,8 fte. Wij blijven hiermee ruimschoots binnen de wettelijk maximaal toegestane norm (3,3 fte). De werkelijke uren zijn meer dan 1,8 fte.

Ambtelijke organisatie

In de raad van 23 maart 2021 is besloten dat de gemeente Lopik op termijn gaat opschalen. Dit is mede ingegeven door het feit dat de gevraagde dienstverlening niet met de nu aanwezige formatie gerealiseerd kon worden. De in de begroting opgenomen ambtelijke organisatie wordt aangevuld met inhuur. In 2022 zal de nieuwe raad een plan van aanpak worden voorgelegd hoe het proces van opschalen in de dan geldende raadsperiode wordt opgepakt. Hiertoe zal ook een passende werkorganisatie worden ingezet.

De gemeentelijke organisatie is sinds 2021 ingericht in 3 afdelingen en een staf:

- Afdeling Dienstverlening en sociaal beleid
- Afdeling Strategie, Beleid en Projecten
- Afdeling Bedrijfsvoering
- Staf

Ontwikkelingen

Medewerkers werkfit houden en maken

In 2022 is de volgende fase van het proces Waardevol Lopik. Om klaar te zijn voor de komende raadsperiode zetten we strategisch personeelsbeleid in. Vragen die daarbij horen

Wie werkt er bij ons, wat zijn de competenties en hoe houden we hen fit voor de arbeidsmarkt?

Ook is het noodzakelijk om de basis op orde te houden, denk aan cao- en personele regelingen en personeelsadministratie.

De wetenschap dat de gemeente grote veranderingen doorgaat maken heeft gevolgen voor de werkbeleving van medewerkers. Voor een deel is dit een uitdaging, voor een andere deel levert het angst op.

Voor de werving van nieuwe medewerkers heeft het traject Waardevol Lopik ook gevolgen. Het vinden van senior-medewerkers is al jaren voor kleine gemeenten als Lopik moeilijk maar het feit dat de toekomst eindig lijkt maakt de markt nog kleiner. Daarnaast gaan er tot 2026 meer dan 10 % van de collega's met pensioen, waarvan de meesten meer dan 30 jaar bij ons hebben gewerkt en dus veel kennis meenemen.

Voor het binden, boeien en ontwikkelen van (nieuwe) medewerkers, is doorlopend aandacht en aanpassing nodig. Dit is een intensivering voor het team P en O. Hiervoor wordt in de formatie voor een jaar een strategische beleidsmedewerker personeel toegevoegd.

Garantiebanen

Op grond van de Participatiewet moeten werkplekken worden gecreëerd voor mensen met een arbeidsbeperking. Inmiddels zijn twee medewerkers succesvol geplaatst op een garantiebaan.

Opleidingen

Sinds 2021 werken we samen met de gemeenten Woerden, Oudewater en Montfoort in de Groene Hart academie. Dit is een opleidingssamenwerking die digitale en fysieke opleidingen, vaardigheidstrainingen en coaching organiseert. Ook dit is weer van belang voor het werkfit houden van de medewerkers. Daarnaast maakt het ons ook aantrekkelijk voor nieuwe medewerkers.

Medewerkers van de verschillende gemeenten ontmoeten elkaar ook makkelijker op deze manier. Daarnaast is het efficiënt. De Groene Hart academie heeft ook loopbaancoaches waar we gebruik van maken.

Formatie

De bijbehorende formatie ziet er voor 2022 als volgt uit:

Omschrijving (in fte)	2022
Gemeentesecretaris	1
Staf	10,36
Afdeling Bedrijfsvoering	24,92
Afdeling Dienstverlening	24,92
Team Gemeentewerken	25,28
Afdeling Strategie, Beleid en Projecten	25,51
Totaal	111,99

Wettelijke beleidsindicatoren

Indicator	Beschrijving	Eenheid	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Formatie	Het aantal fte per 1.000 inwoners	Aantal	7,30	7,42	7,84
Bezetting	Het aantal fte per 1.000 inwoners	Aantal	6,19	6,80	
Apparaatskosten (exclusief griffie)	Kosten per inwoner	Euro	€ 574	€ 694	€ 758
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	% + Euro	37,35% € 3.576.076	15,78% € 1.479.230	17,25% € 1.821.930
Overhead	% van totale lasten	%	16,43%	18,52%	17,42%

Aanvullende kengetallen personeel en organisatie

Voor uw beeldvorming hebben we in onderstaande tabel een aantal aanvullende kengetallen opgenomen.

Omschrijving (per 1-1-2021)		fulltime	parttime
Aantal personeelsleden organisatie	102	50,0%	50,0%
Aantal mannen	48	83,3%	16,7%
Aantal vrouwen	54	20,4%	79,6%
Gemiddelde leeftijd	50,4		
Percentage ziekteverzuim (2020)	7,09%		

*Het ziekteverzuim 1^e helft 2021 is 5,18%.

Overhead

Onder overhead wordt verstaan alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In de programma's worden de kosten van het primaire proces opgenomen.

Overhead bestaat in elk geval uit:

1. Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch). Het betreft alle hiërarchische leidinggevenden in het primair proces. Zij hebben een personele verantwoordelijkheid waaronder het voeren van functioneringsgesprekken. Niet: projectleiding en -coördinatoren.
2. Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie. Het betreft functies als (business)controller, financieel adviseurs en specialisten, planning & control, financiële verantwoording, administratieve organisatie, risicomangement, (EDP) auditing, interne kwaliteitszorg, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
3. P&O / HRM. Het betreft salarisadministratie, P&O / HRM advies, organisatie- en formatieadvies, OR-ondersteuning, mobiliteitscentrum, coaching, leren en ontwikkelen, bedrijfsmaatschappelijk werk, ARBO, recruitment, arbeidsvoorwaarden, HR control. Het is exclusief opleidingen door P&O gegeven en gericht op de directe uitvoeringspraktijk.
4. Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement).
5. Interne en externe communicatie. Niet: klantcommunicatie, projectcommunicatie en medewerkers die bij een projectbureau werken.
6. Juridische zaken. Het betreft juridische medewerkers (AJZ) die op de afdeling werken of belast zijn met een bedrijfsvoeringstaak op een afdeling. Niet: verdere afhandeling van bezwaar- en beroepschriften. Niet: juristen die primaire taken verrichten (bijv. vergunningverlening).
7. Bestuurszaken en bestuursondersteuning. Het betreft bestuursadviseurs en -ondersteuners, zijnde de ambtelijke ondersteuning en beleidsadvisering van de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders. Niet: raadsgriffie (behoort tot facilitering bestuursorganen).
8. Informatievoorziening en automatisering (I&A). Het betreft medewerkers informatisering en automatisering, systeem-en netwerkbeheer, werkplekondersteuning, helpdesk, ontwikkeling ICT-projectmanagement, technisch applicatiebeheer en functioneel applicatiebeheer dat door bedrijfsvoering medewerkers wordt gedaan (het is exclusief functioneel beheer ten behoeve van primaire proces systemen).

9. Facilitaire zaken en Huisvesting. Dit is inclusief receptie, beveiliging en catering en gebouwenbeheerders.
10. Digitale Informatie Voorziening (DIV). Het betreft medewerkers die kaders stellen en richtlijnen ontwikkelen, zich bezighouden met expertise-ontwikkeling, adviseren bij procesinrichting en –aansluitingen op e-depot, DMS inrichten en beheren, zich bezighouden met postregistratie en e-depot, archiefonderzoeken en coördineren (niet zijnde leidinggevende), fysieke en digitale documenten verwerken, vernietigen en overbrengen en fysiek en digitaal archief opbouwen en beheren.
11. Managementondersteuning primair proces. Het betreft secretariaten, office management en management assistentie in het primair proces.

f. Verbonden partijen

De paragraaf verbonden partijen beoogt inzicht te geven in:

- a. De visie op de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
- b. De lijst van verbonden partijen.

“Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Een financieel belang [is] een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht” (artikel 1, lid b t/m d BBV).

De gemeente Lopik kan bepalen of zij een taak zelf uitvoert of uitbesteedt. De keuze die zij hierin maakt, is afhankelijk van welke aanpak de beste garantie geeft dat de taak wordt uitgevoerd op de wijze die de gemeente voor ogen heeft.

Vanuit het perspectief van bedrijfsvoering hebben verbonden partijen een met interne afdelingen vergelijkbare positie in de totstandkoming van de producten en diensten waarmee de gemeente haar maatschappelijke effecten realiseert. De gemeente Lopik dient voldoende inhoudelijk en financieel toezicht te houden op de uitvoering van de taken die zijn uitbesteed, want zij blijft verantwoordelijk voor deze uitvoering en draagt ook de financiële risico's.

Dit toont het belang van een permanent volledig beeld van verbonden partijen en een degelijke organisatie van de beheersing en de informatievoorziening. De paragraaf Verbonden partijen presenteert de verbonden partijen en de kenmerken die relevant zijn voor de bedrijfsvoering van de gemeente Lopik.

Verbonden partijen

Lopik heeft bestuurlijke en financiële belangen in meerdere verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen, samenwerkingsverbanden en vennootschappen.

Hieronder volgt per verbonden partij de voor de bedrijfsvoering van de gemeente Lopik meest relevante informatie en het financiële belang. Het financiële belang komt tot uitdrukking door de in 2021 te betalen bijdragen aan de diverse verbonden partijen.

Gemeenschappelijke regelingen

a. GGD regio Utrecht

Financiële belang € 595.000 voor de taken Jeugdgezondheidszorg; Openbare gezondheidszorg; en Toezicht; aangevuld met specifieke projecten

De exploitatie van de GGDrU vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten. Jaarlijks wordt in juni de begroting van het daaropvolgende jaar door het Algemeen Bestuur vastgesteld. De kosten van de GGDrU worden zoveel mogelijk vertaald naar producten. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt ook gekeken naar de resultaten per product. De meest recente begroting en jaarrekening zijn toegankelijk via de website van de GGDrU.

Risico's In 2014 is de kwetsbaarheid van de ondersteunende delen van de organisatie vastgesteld. Er loopt een ombuigingsplan 2020-2024. Het project is in uitvoering.

Bron www.ggdru.nl

b. Afval Verwijdering Utrecht

Financiële belang € 565.000.
Uitgangspunt bij het financieel beleid zijn de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling. Tegenover de uitgaven staan de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Dit zijn in beginsel de enige inkomsten van de AVU. De enige andere inkomsten bestaan uit rente van de rekening courant, en (incidenteel) een dividenduitkering. AVU kent in beginsel geen reserves en/of voorzieningen. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden in dat jaar verrekend met de deelnemende gemeenten.

Risico's Alle kosten worden doorberekend aan de deelnemers. Hierdoor kunnen schommelingen optreden in het jaarlijks te betalen bedrag.

Bron www.avu.nl

c. Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Financiële belang € 873.000.

Uitgangspunt bij het financieel beleid zijn de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling. Tegenover de uitgaven staan de bijdragen van de deelnemende gemeenten. De VRU ontvangt tevens een uitkering rechtstreeks van het Rijk. De VRU houdt reserves en voorzieningen aan en is zelfstandig bevoegd leningen aan te trekken. Alle in enig jaar

gemaakte kosten worden in dat jaar verrekend met de deelnemende gemeenten.

Risico's De belangrijkste risico's die zijn geïdentificeerd, geclassificeerd en gekwantificeerd zijn Openbaar meldsysteem, meldkamer en Vijfheerenlanden

Bron www.vru.nl

d. Werk en inkomen Lekstroom

Financiële belang € 3.371.000

Uitgangspunt bij het financieel beleid zijn de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling. Tegenover de uitgaven staan de bijdragen van de deelnemende gemeenten. De WIL keert op grond van delegatie van de gemeente Lopik bijstandsuitkeringen uit. De verantwoording naar het Rijk (BUIG-uitkering) blijft een verantwoordelijkheid van de gemeente Lopik.

Risico's -De kosten kunnen hoger/lager uitvallen door meer/minder cliënten. Dit werkt ook door in de uitvoeringskosten en bijdrage van de deelnemers.

Bron -
www.wil-lekstroom.nl

e. Gemeenschappelijke regeling RHC Rijnstreek en Lopikerwaard

Financiële belang € 72.000

Algemene belang Op grond van de Archiefwet moeten besturen van overheden er zorg voor dragen dat hun archieven in goede en geordende staat verkeren. De uitvoering van deze bepaling geschiedt via archiefdiensten. Op grond van diezelfde wet zijn alle overheidsarchieven van 20 jaar en ouder in principe openbaar en voor iedereen kosteloos te raadplegen. De gemeenten en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden werken onderling samen met het doel het bepaalde in art. 32, lid 1 en 2, en artikel 37, lid 1 en 2 van de Archiefwet-1995 gezamenlijk te doen verrichten

Risico's De risico's ten aanzien van deelname zijn beperkt.

Bron www.rhcrijnstreek.nl

f. Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Financiële belang € 60.000.

Risico's Hert recreatieschap meldt tekorten op GR Recreatieschap Midden Nederland dat doorwerkt naar De Stichtse Groenlanden.

Bron www.recreatiemiddennederland.nl

g. Regionale uitvoeringsdienst Utrecht

Financiële belang € 477.000.
Uitgangspunt bij het financieel beleid zijn de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling. Tegenover de uitgaven staan de bijdragen van de deelnemende gemeenten. De RUD ontvangt rechtstreeks een doeluitkering van de provincie Utrecht. De RUD houdt reserves en voorzieningen aan. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden in principe in dat jaar verrekend met de deelnemende gemeenten.

Bron www.rudutrecht.nl

h. Belasting samenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht

Financiële belang € 214.000.
Uitgangspunt bij het financieel beleid zijn de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling. Tegenover de uitgaven staan de bijdragen van de deelnemende gemeenten. De BghU houdt reserves en voorzieningen aan en is zelfstandig bevoegd leningen aan te trekken. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden in principe in dat jaar verrekend met de deelnemende gemeenten.

Bron www.bghu.nl

Deelname in vennootschappen

i. BNG Bank N.V, Den Haag

Financiële belang	De gemeente bezit aandelen van de BNG. Op deze aandelen wordt jaarlijks dividend uitgekeerd waarvan de hoogte mede afhankelijk is van de bedrijfsresultaten. De gemeente bezit 26.442 aandelen (van € 2,50 nominaal per aandeel). Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank
Bestuurlijk belang	Stemrecht naar rato aandelenbezit
Bron	www.bngbank.nl

j. Vitens N.V.

Openbaar belang	De gemeente bezit aandelen Vitens. In 2006 heeft er een fusie plaatsgevonden met Hydron Flevoland en Vitens, hetgeen inhoudt dat wij met ingang van 29 september 2006 eigenaar zijn van aandelen Vitens.
Financiële belang	Op de aandelen wordt jaarlijks dividend uitgekeerd waarvan de hoogte mede afhankelijk is van de bedrijfsresultaten. De gemeente bezit ter zake 11.619 aandelen die op naam gesteld zijn en waarvan geen bewijzen worden uitgegeven.
Bron	www.vitens.nl

Stichtingen

Stichting Urgentieverlening West-Utrecht.

Openbaar belang Het behandelen van aanvragen voor een urgentieverklaring van woningzoekenden voor een sociale huurwoningen uit de regio West-Utrecht.

De verklaringen worden afgegeven door de stichting op basis van de Huisvestingsverordening regio Utrecht 2019, gemeente Lopik. Deze is vastgesteld door de gemeenteraad. Er is geen eigen visie van de stichting voor de realisatie van de doelstelling uit de programma's van de begroting. De stichting voert de huisvestingsverordening gedeeltelijk uit bij mandaatbesluit van de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten zijn de gemeente De Ronde Venen, Lopik, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht en Woerden.

Bron Jaarstukken Stichting Urgentieverlening West-Utrecht

g/h. Stichting WerkwIJS/ Stichting WerkwIJS Schoon

Bestuurlijk belang

De stichtingen bieden beschut werk en schoonmaakwerk voor met name de inwoners met een wsw-indicatie. De gemeente Lopik en de stichtingen hebben hiervoor een DVO afgesloten.

De stichting WerkwIJS organiseert beschutte werkplekken voor inwoners die daardoor door de gemeente Lopik (en de gemeenten Nieuwegein, IJsselstein en Vijfheerenlanden) worden aangedragen.

De stichting WerkwIJS Schoon organiseert schoonmaak werkplekken voor inwoners die daardoor door de gemeente Lopik (en de gemeenten IJsselstein, Stichtse Vecht en De Ronde Venen) worden aangedragen.

De stichtingen worden geleid door een directeur bestuurder en een raad van commissarissen (RvC). De RvC bestaat uit bestuurders van de deelnemende gemeenten. Voor Lopik is dit de portefeuillehouder werk en inkomen.

De gemeenten geven jaarlijks garanties af voor het aantal beschutte werkplekken in het jaar T + 2 (eind 2020 zijn voor het jaar 2022).

Bron www.werkwijss.nl

g. Grondbeleid

In algemene zin is grondbeleid een middel om beleidsinhoudelijke doelstellingen uit het sectorale en ruimtelijke beleid te verwezenlijken en het biedt daarvoor een aantal instrumenten. Daarnaast beoogt het grondbeleid het genereren van geld dat kan worden ingezet voor doeleinden van algemeen belang, zoals herstructureringsprojecten, kwaliteitsverbetering openbaar gebied, verkeersinfrastructuur, voorzieningen voor onderwijs en welzijn en natuur en recreatie.

Buiten de lopende ontwikkelingen in Lopik is er vooralsnog geen aanleiding om een actieve rol te vervullen daar waar het gaat om het verwerven van gronden voor woningbouw- en bedrijfsterreinontwikkeling. Dit beleid betekent dat hiervoor geen strategische grondposities worden ingenomen. In het kader van de gebiedsontwikkeling, onder andere ter uitvoering van het Landschapsontwikkelingsplan, kan dit wel het geval zijn.

De gemeente is overigens als verkopende partij in beeld voor gronden op het voormalige MOB-complex Benschop en in het centrum van Lopik-dorp.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Wettelijke beleidsindicatoren

In dit overzicht zijn de meeste actuele cijfers verwerkt.

Indicator	Eenheid	Periode	Waarde
Woonlasten éénpersoonshuishouden			
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een één-persoons-huishouden betaalt aan woonlasten.	euro	2019 2020 2021	707 797 909
Woonlasten meerpersoonshuishouden			
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meer-persoons-huishouden betaalt aan woonlasten.	euro	2019 2020 2021	859 963 1.083
WOZ-waarde woningen			
De gemiddelde WOZ-waarde van woningen.	dzd euro	2018 2019 2020	274 291 306
Demografische druk			
De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	%	2019 2020 2021	71,7 71,9 71,9
Winkeldiefstal			
Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.		2017 2018 2019	0,4 0,0 0,3
Geweldsmisdrijven			
Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners.	aantal per 1.000 inwoners	2018 2019 2020	1,7 1,7 2,8
Diefstal uit woning			
Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.	aantal per 1.000 inwoners	2017 2018 2019	1,1 0,7 1,0
Vernieling en beschadiging			
Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners.	aantal per 1.000 inwoners	2018 2019 2020	2,8 3,5 4,1
Verwijzingen Halt			
Het aantal verwijzingen naar Halt per 1.000 jongeren	aantal per 1.000 jongeren	2018 2019 2020	3 5 9
Jongeren met delict voor rechter			
Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	%	2017 2018 2019	0 0 1
Banen			
Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	per 1.000 inw 15-64jr	2018 2019 2020	579,5 600,7 615,7
Vestigingen			
Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	per 1.000 inw 15-64jr	2018 2019 2020	159,1 164,3 173,4
Netto arbeidsparticipatie			
Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.	%	2018 2019 2020	71,4 72,3 71,8
Funciemenging			
De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.		2018 2019 2020	49,6 50,4 50,5

Programmabegroting Gemeente Lopik 2022-2025

Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %			
Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.	%	2017 2018 2019	1,3 1,3 1,8
Absoluut verzuim			
Het aantal leerplichtigen (5-18 jaar) dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.	per 1.000 leerlingen	2016 2017 2018	0,8 1,6 1,9
Relatief verzuim			
Het aantal leerplichtigen (5-18 jaar) dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.	per 1.000 leerlingen	2017 2018 2019	34 18 16
Niet-sporters			
Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.	%	2012 2016	55,2 53,3
Bijstandsuitkeringen			
Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.	per 10.000 inw 18jr eo	2018 2019 2020	152,1 158,7 201,5
Lopende re-integratievoorzieningen			
Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	per 10.000 inw 15-65jr	2018 2019 2020	221,3 88,9 115,6
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement			
Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.	per 10.000 inw	2016 2019 2020	290 340 330
% kinderen in uitkeringsgezin			
Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	%	2017 2018 2019	4 4 4
% werkloze jongeren			
Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).	%	2015 2017 2019	1 1 1
Jongeren met jeugdhulp			
Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	% van alle jongeren tot 18 jaar	2018 2019 2020	9,6 10,9 9,5
Jongeren met jeugdreclassering			
Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).	%		n.b.
Jongeren met jeugdbescherming			
Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	%	2018 2019 2020	1,1 1,8 1,6
Omvang huishoudelijk restafval			
De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)	kg per inwoner	2017 2018 2019	135 128 129
Hernieuwbare elektriciteit			
Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	%	2017 2018 2019	25,8 24,4 28,7
Nieuw gebouwde woningen			
Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.	aantal per 1.000 woningen	2018 2019 2020	13,6 12,7 13,8

Bijlage 2: Stand van zaken aanbevelingen financiële scan

Nr	Belangrijke aanbevelingen	Toelichting
1	Inzichtelijk maken effect op reservepositie besluit 23 maart 2021	<p>Een inhoudelijk uitwerkingsplan van het scenario 'bestuurlijke opschaling' is in voorbereiding. De start hiervan staat gepland na de verkiezingen van 16 maart 2022.</p> <p>Vooraf is er een project gestart om te borgen wat er nu in de gemeenschappen is. Project Waardevol Lopik.</p> <p>Dit project heeft als doel inzicht te geven in de identiteit van de gemeenschap en kernen. Wat maakt uw kernuniek en wat vindt de gemeenschap van waarde?</p> <p>Daarnaast wordt gevraagd wat belangrijk is om te bewaren voor de toekomst.</p> <p>Pas bij de volgende fase worden de financiële consequenties in kaart gebracht.</p>
2	Versterken reservepositie (weerstandscapaciteit) & Maatregelen nemen om negatieve stand algemene reserve te voorkomen	<p>Dit blijft een belangrijk aandachtspunt.</p> <p>De maatregelen en de voorstellen voor dekking van de structurele tekorten worden betrokken bij de definitieve besluitvorming van het nieuwe kabinet over de omvang van compensatie jeugdgeden en de herverdeling van de algemene uitkering. Uw raad wordt hierover geïnformeerd bij de Kadernota 2023</p>
3	Toelichten reservemutaties in meerjarenbegroting	<p>In de begroting 2022 zijn de reservemutaties toegelicht. Zie specificatie van het verloop van de reserves en voorzieningen (deel 2)</p>
4	Structurele dekking van structurele uitgaven	<p>Met de uitwerking van de routekaart in de begroting 2021 is de omslag van incidenteel dekken naar structureel ingezet. Gelet op de toekomst van de gemeente Lopik, blijven we een aantal kosten incidenteel beschouwen, zoals een aantal personeelskosten in deze begroting 2022. De raad heeft de provincie hierover geïnformeerd middels de reactiebrief op de begrotingsbrief 2021.</p>
5	Kaders stellen voor onderhoud kapitaalgoederen & Financieel effect actualiseren onderhoudsplannen	<p>De nieuwe onderhoudsplannen worden in 2022 vastgesteld en gaan financieel verwerkt worden in de begrotingen 2023-2026. Daarbij vindt ook een beoordeling van de verschillende onderhoudsreserves plaats. Dit is ook het moment waarop naar de informatiewaarde van de paragraaf kapitaalgoederen wordt gekeken.</p> <p>De labeling van de lasten en baten aan de taakvelden is gecontroleerd en op onderdelen aangepast.</p>
6	Beoordelen toereikendheid onderhoudsreserves	<p>Dit wordt meegenomen in het bovenstaande traject</p>
7	Kostendekkendheid heffingen	<p>Er is onderzoek gedaan naar de toerekening van kosten van andere taakvelden aan afval en riool. De kosten voor heffing en inning van deze heffingen zijn toegevoegd aan de berekening van de kostendekkendheid. De kostendekkendheid is hierdoor gewijzigd.</p>
8	BBV-voorschriften volgen m.b.t. administratie BTW.	<p>De inkomst compensabele BTW is gecorrigeerd in de begroting 2022 conform BBV.</p>